

„Tėvynė“ Savaitinis Laikraštis

Leidžia kas Pankradienį
Susivienijimas Lietuvių Amerikoje
Dr. M. J. Vinikas, Sekr ir Adm.
PRENUMERATA METAMS:
Jungtinėse Valstijose \$1.50
Kitose Valstybėse \$2.00
„T E V Y N Ė“
307 W. 30-th Street, New York, N. Y.

T E V Y N Ė

SUSIVENIJIMO LIETUVIŲ AMERIKOJE ORGANAS

Telefonas LACKAWANNA 4-5529

The Lithuanian Weekly „Tėvynė“

Published Every Friday
By the Lithuanian Alliance of America
Dr. M. J. Vinikas, Sec'y & Mgr.
YEARLY SUBSCRIPTION RATES:
In the United States \$1.50
To Foreign Countries \$2.00
„T E V Y N Ė“
307 W. 30-th Street, New York, N. Y.

No. 28

Acceptance for Mailing at Special Rate of Postage provided for in
Section 1103, Act of October 3, 1917, Authorized on June 27, 1918.

New York, N. Y., Liepos (July) 10, 1936.

Entered as Second Class Matter November 28, 1910, at the
Post Office at New York, N.Y., under the Act of March 3, 1879.

Vol. XXVII

Kaune Suimta Socialde-
mokratų Keli Vadai

Mūsų laikraštį jau buvo ra-
šyta, kad birželio 17 d. Kaune
įvyko nemažas susirinkimas
tarpe policijos ir darbininkų.
Priežastis susirinkimo buvo ta,
kad miniai lydinčios kapus kuną
streikierio A. Karnausko, poli-
cija eiseną užpuolė. Minimas
darbininkas, sakoma, jokiai par-
tijai nepriklausė, nors jis nu-
šovė žiaurų fabrikantą Kambė-
rį ir po to pats nusišovė. Sulig
kai kurių laikraščių korespon-
dentų pranešimo, toje eisenoje
policija nužudė keturis dar-
bininkus.

Kaip dabar „Naujiųjų“ ko-
respondentas iš Kauno praneša,
po to įvykio suimta daug žmo-

nių. Suimtųjų tarpe yra ir ad-
vokatė Liuda Purėnienė, uni-
versiteto praeitoriaus A. Pu-
rėno žmona, kuri buvo socialde-
mokratų partijos generale sek-
retore. Suimtas taipgi J. Mar-
kelis, buvęs socialdemokratų
frakcijos žymus vadovas seime.
Yra ir daugiau suimtų socialde-
mokratų.

Sekamą dieną po tų įvykių
Kauno komendantas pulk. Tele-
vičius paskelbė grumojantį įsa-
kymą — griežtai uždraudė Kau-
ne ir priemiesčiuose vaikščioti
bei važinėti nuo 10 val. nakties
iki 5 val. ryte. Už peržengimą
to įsakymo grasinama 5,000 li-
tų arba 3 mėn. kalėjimo bausme.

Etiopai Nužudė
75 Italus

CAIRO, Egiptas, liepos 5. —
Čia gaunami pranešimai nusa-
ko, kad nemažas skaičius italų
kareivių nužudė Etiopijoje,
juos etiopams banditams užpuo-
jus. Septynios dešimtys penki
kareiviai ir vienas karininkas
nužudyti tik viename atsitiki-
me, kur etiopai iš pasalių užpuo-
lė būrį italų kareivių. Tūkstan-
čiai etiopų suareštuota Addis
Ababoje už panašius prasižen-
gimus. Didžiama tų „banditų“
yra buvę Hailie Selassie impe-
ratoriaus kareiviai, kurie nau-
doja ilgus, kaip skutusvus as-
trius, karčius, užpuola italų ka-
reivius ir išpauina.

Plieno Didikai Ko-
voja Prieš Unijas

PITTSBURGH, PA. — Pas-
taruoju laiku plieno pramonės
vedėjai paskelbė griežtą kovą
prieš darbininkų organizatorius,
kurie ėmėsi darbo organizuoti
į unijas šios pramonės darbi-
ninkus. Pieno kompanijos pas-
kelbė, buk jos pačios organi-
zuojančios darbininkus į savo
unijas ir kad pašaliniai neturi
teisės darbininkus kurstyti.

Darbininkų organizavimas į
unijas slopinamas visomis prie-
monėmis, kurių vyriausia tai
daugelio darbininkų šalinimas
iš darbų. Pieno pramonės ve-
dėjai praneša, kad jie yra pas-
kyrę dideles sumas pinigų ko-
vai prieš darbininkus ir su nu-
matomais streikais bus griežtai
kovojama. Jie sako, kad didžiū-
ma darbininkų yra patenkinti
kompanijų unijomis, kas, aiš-
kus dalykas, ne tiesa.

PIRKUS 1,000,000 BADAU-
JANČIŲ GALVIŲ.

DULUTH, MINN. — Saus-
ros ištiktose Jungtinių Valstijų
vidur-vakariniuose valstijose jau
milijonai galvių badauja. Zem-
dirbytės sekretorius, p. Walla-
ce, kreipėsi į prez. Rooseveltą,
kad paskirtų \$5,000,000 supir-
kinėjimui išbadėjusių galvių.
Tokių galvių teksią pirkti bent
milijonas. Juos paskui pias, dės
į blesines ir mėšą teks bedar-
biams.

Bedarbių Skaičius
Mažėja

GENEVA, liepos 4. — Inter-
nacionalis Darbo Biuras, Tautų
Sąjungos organizacija, pasi-
remdama gautais duomenimis, skel-
bia, kad gegužės mėnesį, 1935,
Jungtinėse Valstijose bedarbių
buvo 12,379,000, kuomet tame
pat mėnesį šiais metais bedar-
bių buvo 11,506,000. Reiškia,
šiais metais gegužės mėnesį
873,000 bedarbiais buvo ma-
žiau, negu praeitais metais.

Anglijoje, sulig to paties ra-
porto, pernai birželio mėnesį
bedarbių buvo 2,044,000, o šie-
met tame pat mėnesį jau tik
1,705,000.

Taipgi bėgy pastarųjų trijų
metų bedarbių skaičius mažėja
visame pasauly, išskyrus tik
Franciją, Šveicariją ir tris Bal-
kanų valstybes.

Etiopija Palikta
Likimui

GENEVA, liepos 4. — Į pas-
taruoju laiku įvykusį Tautų Sa-
jungos Tarybos susirinkimą ypa-
tiskai atsilankė italais nugalė-
tosios Etiopijos imperatorius
Hailie Selassie, kur pasiskundė
savo likimu ir prašė Tautų Sa-
jungos nepripažinti Italijai Eto-
pijos bei norėjo paskolos
\$50,000,000 sumoje, kad jis ga-
lėtų išnaujo pradėti karą prieš
Italiją. Pasirodžius nugalėtam
imperatoriumi į posėdį ir dar ne-
pradėjus savo kalbos, italų laik-
raštininkai sukėlė nepaprastą
trūkumą, neduodami imperato-
riui kalbėti. Dešimts trukšma-
dary suareštuota ir pasodinta
į kalėjimą.

Išklausius imperatoriaus kal-
bos, susirinkimas mažai į tai
domės kreipė, Etiopiją palikda-
mas likimui. Taipgi nepripažin-
ta ir prašoma paskola. Vieton
užtarti nuskriaustą Etiopiją, su-
sirinkimas pasižymėjo dar tuo,
kad panaikino sankcijas prieš
Italiją. Reiškia, Hailie Selassie
prašymai ignoruoti ir Etiopijos
likimas pasilieka tokiu, kokių
buvo iki susirinkimo, būtent
Italija tenai bus visagalė ir sa-
vo laimėjimais Etiopijoje galės
naudotis.

SLA. 39-to Jubiliejinio Seimo Užtvirtinta Pild. Taryba

ADV. F. J. BAGOČIUS,
SLA. Prezidentas.JONAS K. MAŽUKNA,
SLA. Vice Prezidentas.DR. M. J. VINIKAS,
SLA. Sekretorius.STASYS MOCKUS,
SLA. Izdo Globėjas.ADV. K. P. GUGIS,
SLA. Izdininkas.EUPHROZINĖ MIKUŽIUTĖ,
SLA. Izdo Globėja.DR. J. S. STANISLOVAS,
SLA. Doktoras Kvotėjas.STASYS E. VITAITIS,
„Tėvynės“ Redaktorius.Lenkijos Policija
Nušovė 15 Valst.LENKIJOS POLICIJA NUŠO-
VĖ 15 VALSTIEČIŲ.

LWOW, LENKIJA. — Kai
Rudos apskrįčio darbininkai
praėjo iš kitur gabenti išbadė-
jusius pigesnius darbininkus
laukų derliui valyti — smarkiai
subruzdavo vietiniai bežemiai ir
mažžemiai kaimiečiai ir nele-
do atėjūnams dirbti. Su dviri-
niukų pašaukta policija kaimie-
čiai susirėmė ir įvyko smarko-
ka kova. Aštuoni kaimiečiai
nušauti ir dešimts sužeista.

Panašus susirėmimas įvyko
ir Przeworsko apskrity. Ten
policininkai nušovė septynis
kaimiečius.

NEW PORKO GUBERNATO-
RIUS KANDIDATUOS.

ALBANY, N. Y. — Kiek lai-
ko atgal New Yorko valstijos
gubernatorius, Lehman'as, bu-
vo nusprendęs daugiau į tą urė-
dą nekandidatuoti. Pastaruoju
laiku, tačiau, prez. Roosevelto
patariamasis sutiko kandidatuoti,
kas reiškia, kad jau trečių kar-
tų bus į tą urėdą renkamas.

“Rami” Liepos
Ketvirta

NEW YORK, N. Y. — Jung-
tinių Valstijų Nepriklausomy-
bės sukaktuvės minėjimas jau
praėjo. Siemet ta diena pasitai-
kė šeštadienį, todėl amerikie-
čiai turėjo progos dvi dienas
„pasilsėti“. Kadangi šaudymas
N. Y. mieste buvo griežtai už-
drausta, tai čia didelių nelaimi-
del to nepasitaikė, bet imant vi-
šą kraštą — automobilių ne-
laimės, besimaudant ir nuo fe-
jervėrkų žuvo 430 žmonių. To-
kiu būdu ši šventė daugiausia
aukų nusinešė bėgy penkių pas-
tarųjų metų. Pačiame New
York'e sužeistų skaičius siekia
iki 565, o visame krašte pasieks
tūkstančius.

Geležinkeliais, busais, laivais,
lėktuvais ir kitomis susisiekimo
priemonėmis iš miesto žmonių
išvažinėjo labai daug; kur kas
daugiau, negu keliais kitais me-
tais. Penktadienio popietį ir
šeštadienį visą dieną keliai iš
miesto buvo užsigrūdę. Sekma-
dienio popietį ir pirmadienio
ryte priešingai — į miestą sun-
tu buvo įvažiuoti.

Septyni Bi.ionai
Karo Reikalams

GENEVA, liepos 5. — Tautų
Sąjungai pranešama, kad Vo-
kietija, nepažįjamai kovoda-
ma atgauti militarę jėgą, bėgy
dviejų metų karo reikalams
išleisianti \$7,000,000,000 (sep-
tynis milijonai dolerių). Ši su-
ma daugiausia bus praleista
ginklavimuisi šiaurės Juro ir
Baltiko jūros pakraščiuose, kur
ant esamų salukų budavojama
fortai ir steigiami militariniai
punktai. Ginklavimasis, esą,
pradėtas dar 1935 metais ir
tuo metu jau buvo praleista
\$3,200,000,000. Kita gi dalis,
būtent \$4,500,000,000, bus pra-
leista siemet. Tai didžiausios
karinės išlaidos ramiam laikui.

VĖL SAUSRA AMERIKOJE.

WASHINGTON, D. C. —
Dakota, Montana, Iowa, Minne-
sota, Tennessee ir Arkansas
valstijos ir siemet sausra siau-
čia. Nuo to jau smarkiai nuken-
tėjo ukiai ir ukininkai bėga į
kitas valstijas gyventi. Pasta-
ruoju laiku tačiau tikimasi lie-
taus ir gal dar pavyks atsi-
griebti.

SLA. Prezidento Pasitari-
mas su Nariais po Seimo

Mūsų Susivienijimo Ju-
biliejinis Seimas Clevelan-
de jau pasibaigė. Galim prane-
sti SLA. nariams, kad
Seimas buvo rimtas, tvar-
kus ir daug ramesnis kaip
kad daugelis tikėjosi. Mat
rinkimų agitacija, prasidė-
jusi dar praeitą vasarą, ne-
tik kad prisidėjo prie per-
grupavimo mūsų narių į dvi
skirtingai mintijančias ir
skirtingus kandidatų sara-
šus remiančias grupes, bet
podraug sukiršino ir supy-
kino daugelį veikėjų, ir bu-
vo rimta priežastis tikėtis,
kad Seime tie nesusiprati-
mai ir piktumai gali vienoj
ar kitoj formoj pasireikšti
ir sudaryti mažų-mažiausiai
nejaukią padėtį. Vienok
ačiu protingam ir taktiš-
kam elgesiui vienos ir kitos
sriovės vadų ir veikėjų, ku-
rie SLA. ateitį statė augš-
čiau savo ar savo bendra-
minčių ambicijų, pastarasis
Seimas buvo jaukesnis, ra-
mesnis ir tvarkingesnis
kaip praeiti kiti keturi vė-
liausi Seimai: Baltimorėj,
Chicagoj, Pittsburghe ar
net ir Detroite. Už tą pri-
klauso padėka mūsų orga-
nizacijos veikėjams, nežiū-
rint prie kokios sriovės ar-
ba ideologiškos pakraipos
jie neprigulėję. Tuomi ir
man, kaip Seimo pirmse-
džiui, mano užduotys buvo
palengvintos.

Savaimi suprantama, kad
kaip kiekviename Seime ar-
ba panašiam susirinkime,
kuriam dalyvauja atstovai
įvairių kuopų, skirtingų pa-
saulėliurų, erudicijos ir as-
piracijų, susirėmimai yra
neišvengiami. Tokių turėjom
ir Clevelando Seime. Bet
tai buvo rimti, ramūs, lo-
gingi ir padarę minčių pa-
sikeitimai, vienaip ar ki-
taip ir pasibaigus kilusiam
konfliktui, buvo visų grįž-
ta prie tolimesnio Seimo
darbo.

Turiu pastebėti, kad iš
apie 210 Seimo delegatų,
gal koki 20 buvo, kurie yra
dažnai dalyvavę Seimuose,
arba svetimkalbių dideliuo-
se susirinkimuose. Tai gi
parlamentary buvo nedaug.
Bet pas mums reikalų ei-
ga iš daugelio atžvilgių bu-
vo rimtesnė ir tvarkesnė,
kaip netik tokiuose poli-
skuose seimuose, kokius ši
mėnesį turėjo Jungtinių
Valstijų didžiosios partijos,
bet ir Valstijų (Steitų) le-

gislatūros ir nekurie mūsų
Kongreso posėdžiai Wa-
shington'e galėtų tvarkingu-
mo nuo mūsų Seimo dele-
gatų pasimokinti. Tas le-
mia mums, lietuviams ir
mūsų Susivienijimui gerą
ateitį.

Neviskas Seime buvo
taip, kaip dauguma narių
but norėję. Daug svarbių
kuopų, viršininkų ir komi-
sijų įnešimų ir rekomenda-
cijų buvo net nepaliesiti ir
nesvarstyti. Mūsų Seimų
tvarka, precedentais re-
mianties, yra taipgi iš dau-
gelio atvejų nepakenčiamai
savo dienas atgyvenusi. Vi-
sus trukumus ir klaidas
mes gerai įsitėmijome ir
esu tikras, kad ateity tai
nepasikartos. Vienok nežiū-
rint į trukumus ir padary-
tas klaidas komisijų ar Sei-
mo vedėjų, buvo priimti ke-
li labai svarbūs nutarimai,
apie kuriuos prisiėis man
su SLA. nariais atskiruose
straipsniuose pakalbėti. Ei-
liniai SLA. nariai šiame
Seime daug laimėjo: pašel-
pos laikas prailgintas, už
sumokėtas duokles kreditas
ateity bus atleistas, etc.
Dar yra daug kas mainyti-
na, gerintina ir tobulinama,
ir jei ateity mūsų politikie-
riai neras reikalingų vėl
narius erzinti ir vienus su
kitais supešdinti, bei savo
organizacijos viršininkus
purvinti, SLA. nariai ras
proga ir budus padaryti
mūsų Susivienijimą pavyz-
dingiausia organizacija fra-
ternalių organizacijų seimo-
je.

Prie progos aš noriu as-
meniškai ištarti savo dėkin-
gumą SLA. nariams, kurie
išreiškė man pasitikėjimą
duodami man didžiausį
skaitlių balsų nominacijose
ir rinkimuose ir taipgi Ju-
biliejinio Seimo delegatams,
kurie visuomenės nuospren-
dį Seime vienbalsiai priė-
mė ir mane su visais kitais
mano bendradarbiais, vi-
suotinais rinkimais išrink-
tais, vienbalsiai patvirtino.
SLA. narius galiu užtikrin-
ti, kad visi Pildomosios Ta-
rybos nariai dirbs pasiſven-
tę, nuoširdžiai ir bešališkai
ir bus verti narių jiems
pareikšto pasitikėjimo ir
pilnai įvertina savo užduo-
tis ir atsakomybę.

Dabar, pergyvenus įvai-
rius nesusipratimus, reng-
kimės prie SLA. naudingų
darbų: Aukšnio Jubilie-
jaus Vajaus, Jubiliejinio
Albumo, geresnės tvarkos
kuopose, Centre ir kas svar-
biausia, — pagerbkime sa-
vo brolių ir sesučių mums
skirtingus persitikrinimus,
kaip mes norime kad jie
pagerbtų ir toleruotų mūsų
įsitikinimus.

F. J. Bagočius,
SLA. Prezidentas.

Jonas Biliunas Kurėjas

Yra žmonių, kurių gyvenimas sužydi nelyginant meteoras, atkreipia į save visų dėmesį, sužavi ir — dingsta nežinioje. Įspūdžio gavai giliaus, bet trumpo. Tarytum pasakoje.

Toks jau yra Biliunas savo novelėse.

Jos trumpos, dešne sutalpinamos, bet kartu spalvingos, vietomis net akinančios: per didelę šviesą nebežiūri nė dalyko kontūro. Biliuno novelės, tarytum vaivorykštės, patraukia; jos yra žavus kažkokios reikšmingos realybės atspindys — mirazas, kuriame kvėpuoja gyvo žmogaus širdis.

Prizmė, per kurią Biliunas praleidžia savo kurybos spindulius, nerimas, kažkokis tekančios saulės ilgėsiys iš vienos pusės ir suakmenėjimas mintyse, sąvonių dužimas ir kažkokį tylos skausmą iš antros yra jo novelės takai, kuriais skrodžia erdves efektingi aerolitai.

Fonas, kuriame vaizduoja Biliunas savo dvasios vaizdus, yra gamta — čia liudinti, čia džiaugiantis, čia kenčiantis, čia mąstantis, bet visursur didinga.

...Gražu buvo neapsakomai. Ant dongaus nė mažiausio balto debesio. tik tik putė vėjelis, bet toks lengvas ir malonus, kad rodėsi, jog tat apsnudusios primigties kvėpavimas, nuo kurio pats oras drebėjo, tviskėjo. Ramiu stovėjo apsaugęs miškas: nei ošimo, nei paukščių giedojimo. O aplink jį marguliuojavai apšėti laukai: čionai pabali rugiai stovėjo, palenkę sunkias aavo varpas; tenai toliau žaliavo vasarėjus, žydėjo grikliai. Ore nė vieno balso, nė vieno šauksmo. Tik toli, Sventosios pakraščiais, rėkavo žąsys, raudonoji piemenų ragelė. Bus tuoj ramu, kokia giedra, kad, rodėsi, pati saulė žeme ridinėjo... (Žvaigždė).

Visam vaizdui čia įkvėpta savotiškos gracijos ir švelnumo. Gamtos didingumas perfiltruotas per atsisgaunanti žmogaus sielą, per tą ilgėsi melancholią, kuriuos pina nerimstanti dvasia.

Kitai atrodo toji pati gamta kitame filtre — išsiganusiu vaikų akyse:

...Baliom akim žiūrim į abi kelio pusi. Apilinkui, kaip apmirusios, šerkšnos aptrauktos stovė aukštos pušys ir eglės; jų ilgus nūlinkusios šakos nusvirusios iki pat žemės; taip ir rodos, kad iš po jų šakų žybičia žalsvos vilkų akys; regis, tuojais ims ir iššoks vilkas. Rupinuos eiti taip, kad nesigirdėtų, bet sniegas, kaip tyčia, gurgžda ir gurgžda...

Visa gamta, kurio širdis taip gyvai plaka Biliuno novelėje, yra rašytojui didelė knyga; toje knygoje likimas žymi savo keistus sprendimus. Nesuprasi tų sprendimų reikšmės nei prasmės: per menki yra žmogaus smegenų narveliai, kad galėtų juose sutilpti didžiulės gyvenimo jėgos — tie veiksniai, kuriais pasaulis tvarkomas — rikiuojamas. Ir Biliunas, nusižiūrėjęs į gyvenimo tikrovę tarytum kokių prozektorių nušviečia geležinių faktų grandinę: Laurynas Duda, kuriam fabrikas iščiulpė visus organiskus syvus ir nuveda į savo paties pasidarytas kartuves; Dambrauckas, pluduriuojas kraujuose, kazokų sumuštas ir, kita vertus, — baudžiauninkai, guli tokioje pat pozoje, to paties Dambraucko sumušti; mergina, plaukianti garlaiviu, viešai iškoneveikta prostitutė; Juozapata Baniėnė, kurią likimas stumdo iš vietos į vietą, kol parodo jos mylimo vyro kartuves, — vis tai yra nesuvaldomų gyvenimo dėsnių padariniai, ryškūs faktai, kuriuose kamuojasi jautri žmogaus širdis.

Tasai pasaulio kratinys audringai nuteikia Biliuną. Rašytojas jaučiasi bejėgis stoti į dvikovą su gyvenimo neteisėbėmis, mato panašų žygių tuštumą, tačiau nenurimsta. Kuriu būdu yra tas rašytojo nerimas, ta pasingoji reakcija į milžiniško likimo siautėjimą.

Su ypatingu meistriskumu vaizduoja Biliunas gyvenimo audrų finalą — mirtį. Dažnai ji — atsitiktinis dalykas, įvyksta be jokio pasiruošimo, netikėtai. Koks menkinis nulemia gyvybę, nutraukia siulą:

...Atmatavęs dešimtį žingsnių, atsistojau, nusiėmiau nuo pečių lanką, įtempiau strėlę ir pradėjau taikinti. Liudnomis akimis žiūrėjo į mane nelaimingas gyvenėlis, tarsi klausdamas, ką aš darau... ir laukė.

Strėlė suvimbė ore, ir pamačiau, kaip kaitytė staiga pervirto kulio, skaudžiai skaudžiai su miaukė ir pradėjo stirenti kojytėmis... (Kliudžiau).

O štai paralelė — vagie mintis: „Girdžiu, kad jau vedasi... Pamačiau ant skiedryno čia apat didelę medinę kule; akies mirksniu prišokau į ją, nusitvėriau abiem rankom ir užsisėliau už durų šulio. Laukiu... O širdis, rodos, ims ir iššoks iš krutinės... Juntu, kad jau visai nebetoli... Pasirodo durys šitai žila baržda, ir išlenda... burlokas...

Kaip daviau kule per galvą — tik žaktelėjo ir pakrito negyvas ant žemės, nė vieno žodžio neprataręs. (Vagis).

Kaltam ar nekaltam tekusi, visuomet Biliuno kuryboje mirtis atrodo baisi, apgaulinga. Atėina nelauktai ir puola iš pasaly piktai, kaip žvėris. Tokia mirtim miršta „Pugos kalnuose“ jaunasis kareivis, nors su šypsena veide šnabžda savo mylimosios vardą, nepastebėdamas čia pat tykojančio šešėlio; tokia mirtim miršta Laurynas Duda, pasivaisinęs paskutinį kartą alium ir duona; tokia mirtimi miršta Kolubmas, kuriam už nuopelms įdedami ir grabų grandiniai ir geležiniai pančiai; tokia mirtimi miršta „Liudnos pasakos“ Petras Banys, ieškojęs laisvės kovose geresnės laimės ir patekęs į kartuves; tokia mirtimi miršta net Brisius, kuriam „per snukį rieda gailios asaros ir kuris mirdamas norėjo tik kojas savo žudikui paskutinį kartą palaižyti“.

Biliunas nemėgsta ištęsto veiksmo. Keliais stambiais bruožais jis piešia bendrą įvykio liniją, dažniausiai lautinę. Nesigilina į reikšminių priežastis, neanalizuoja, neišima į neribotą plotmę, kokią filosofinę sistemą — pasitenkina ryškiu vaizdu, drąsia stilistine priemone veikdamas skaitytoją, jį sužadindamas. Biliuno novelės — nuotaikos vaizdėliai, kuriuose, kaip muzikoje, atrandi savo paties dalelę. Sakysime, „Svečiuose“ — Grižta kareivis į namus, skubinasi pas žmoną, pas vaikelius:

— Dieve, nejaugi tai ne sapnas? Nejaugi aš vėl namie, savajame krašte? — šnibžda jo lupos, virpa širdis.

Bet namies skaudžiai gauna apsilvilti: jo Marytė patapusį „Marusią“: ji nebeišikima savo Antanukui, nors sunku pasakyti, kas čia visa tuo kaltas:

— Antaniuk, Antaniuk, atleisk man, užmiršk visai!... Jisai mane prievirtė... Dievulėliau mano, Dievulėliau, ką aš padariau, ką padariau!...

Rašytojas nesigilina į visus įvykių vingius: jam užtenka tų įspūdžių, kurių padaro atskiri vaizdai. Asidavęs nelaiminga Antaną į rankas policijai, Biliunas taip baigia vaizdelį:

„Sunkiai primušta Antaną pavertė ant žemės ir surišo užpakalį rankas.

Jo patį, su vaikais kertėje sukniupusi, gailiai raudėjo.

— Neraudok, Marusia, — tarė Maciukas, padėjęs ant jos peties ranką: — dabar jisai tau nieko nepadarys... visa bus gerai.

— Stumk nuo savęs tą šunį, stumk! — dejuo Aantanas, vyniodamasis po žemę.

— Gali sau loti, — juokėsi Maciukas. — nebebijau tavęs.

Antaną pastatė staciū... — Sudiev, Maryt, — atsisveikino iš namų vedamas: — buk laiminga su tuo savo... Vaikeliai mano, vaikeliai!...

Ant kiemo linksmi jį puolė Rabovas. Urėdinkas sudavė batų šuniui, — ir šisai, inkšdamas, suspaudęs uodegą, nubėgo šalin. Atsitupė prie tvoros ir gailiai liudnai triskant sustaugė. Antaną nusivedė.

Trumpomis savo novelėmis Biliunas psichologiškai vaizdavo savo personažus. Jis įsigyvena į vaizduojamuosius asmenis ir atskleidžia jų vidų su gyvais virpėjimais. Dažnai rašytojas vertia veikėjus samprotauti, balsu reikšti savo išgyvenimus. „Vagies“ nuuždytojas galvoja:

„Ilgai tasai žmogus man akyse stovėjo, — kaip koks kirminas, man krutinę edė. Dažnai per miegą baisiai surikdavau, visas šaltu prakaitu apsispylęs atbūdavau ir kelias dienas vaikščiodavau galvą nuleidęs. Išsigandusi pati pradėjo klausinėti, kas yra. Ilgai nesakiau: ant galo prisipažinau. Ramino jį mane, — rodėsi, lengviau kiek ant krutinės darėsi; bet ir vėl pabuvęs pradėdavau krimstis. Ir išpažinties vaikščiodavau, ir bažnyčiai duodavau: lengviau ir ramiau po to budavo...“

Visame kamebuvau savo gyvenime laimingas, žilo plauko susilaukiau, nieko nenukriauzdžiau, pirštu nepalytėjau. Ir tas tik vienas atsitikimas ramumo nedavė...

Šalia tokio psichologizmo turi Biliunas ir kitų vaizdavimo manierų. Taip, pav., dažnai jis mėgsta, vaizduodamas reiškinio išorę, gretinti ją su vidum, žadinti skaitytojo vaizduotę dvasios vaizdų, glaudžiai susijusių su išvirsine pareiščia. Biliuno fenomenas kažkaip ryškiai pabrėžia numeną, kurį savaime kuria skaitytojas savo dvasioje. Prisiminkime, kad ir trumpą vaizdelį, pramintą „Keliu“. Įprastame Biliuno fone — sudvasintame gamtos peizaže — piešiamas tirštas keisto keleivio siluetas.

— Aaaa! — sušuko nepažįstamasai, iškėlęs abi ranki ir puldamas į mane.

Kada pasakotojas, palaikęs senį bepročiu, buvo bekeleis prieš jį lazdą, senelis susitūrėjo ir

Kaip Senovės žyniai Ap-gaudinėjo žmones

Sakoma, nėra tautos be tikėjimo. Ir iš tiesų, pradedant žemumiausios kultūros, puslankinėmis tautomis ir tautelėmis ir baigiant aukščiausios kultūros tautomis, visos jos turi vienos kitokias tikybas, vienos tobulėsnes, kitos visai pirmąs, štes, primityvias. Kiekviena tikyba stengiasi turėti kuodagausiai savo pasekėjų, todėl paprastai tarp tikinčiųjų ir netikinčiųjų yra varoma savotiška propaganda. Kiekviena tikyba turi savo aptarnautojus, kurie įvairiais vadais vadinami: žyniais, burtininkais, dvasininkais, kunigais ir tt.

Senovės rytų kulturingosiose tautose žynių — dvasininkų luomas buvo, galima sakyti, pats svarbiausias ir reikšmingiausias luomas viso valstybės. Taip buvo Egipte, taip buvo Austrijoje, taip buvo Babilonijoje, taip buvo ir kitose tautose. Norint tapti žyniais, reikėdavo jau nuo mažų dienų pastoti šventyklon tarnauti, kur jie budavo atatininkamai mokomi, gudrinami ir mokslinami. Ir tai paprastai išvalstieji luomai tarnauti šventykloms nepriimdavo: žyniai — dvasininkai buvo sudarę lig uždarą luomą, kurin kitų luomų žmonių stengdavosi neįsileisti, kad šieji kartais nenuėitų tokiais keliais, kurie dvasininkams nėra pageidaujami, kitaip sakant, neimty žmonių išdavinti įvairių paslapčių, kurių senovės žyniai — dvasininkai taip nepaprastai daug turėjo.

Šiandien mokslo vyrai, betyrimdami senovės tautų istoriją ir gyvenimą, daugelį tų paslapčių atidengė, sužinojo daugelį dalykų, kuriuos žyniai — dvasininkai nuo žmonių taip slėpė ir saugojo. Ir štai pasirodo, kad senovės tautų dvasininkai, ypač patys aukščiausieji, yra buvę tikra to žodžio prasme labai mokyti ir gudrūs žmonės. Senovės žyniai — dvasininkai buvo ištyrę ir žinojo tokias gamtos paslaptis, kurias ir mes tik pačiais paskutiniaisiais amžiais ištyrėme ir sužinojome. Pavyzdin, tikrai yra žinoma, kad senovės egiptiečių, iš dalies ir kitų tautų aukščieji dvasininkai žinojo tokias gamtos paslaptis: kad mūsų žemė yra apvalus kamuolys, kad mėnulis ir saulė taip pat yra milžiniški rutuliai; žinojo mėnuli ir saulės užtė-

Pirmiausia čia priminsime saulės užtemimą. Jau augščiau pažymėjome, kad egiptiečių, babiloniečių ir kt. tautų žyniai šitą paslaptį buvo sužinoję, ir net galėjo tiksliai apskaičiuoti, kuo met saulės užtemimas bus. Ir štai žyniams galvon atėjo pulti mintis: panaudoti saulės užtemimus tikybiniams žmonių jausmams sustiprinti, arba, mušikai tarant, panaudoti šitą gamtos reiškinį mulkinti žmonėms. Kokių būdu tai buvo atliekama? Ogi labai paprastai: žyniai juk tiksliai budavo apskaičiavę, kad štai tokią ir tokią dieną, tokią ir tokią valandą įvyks saulės užtemimas. Ir štai prieš saulės užtemimą jie paskelbdavo žmonėms, kad štai del to del to (čia budavo išskaičiuojama tai, kas nepatik-

išskėstom rankom ir nustebęs, pakraipęs galvą, tarsi neprimatydamas, pradėjo į pasakotoją žiūrėti...

— Tamsta, dovanok, aš nepažinau, — prabilo jis žemaitiškai: — tariu, kad tai pirklio sunus, kurio tėvai lentas piauna... Ir daugiau nieko. Jokių smulkmenų iš keisto senio gyvenimo autorius neduoda. Bet skaitytojo vaizduotė visa tuo nesitenkina: ji dvasioje baigia vaizdą — ieško numeno.

Jautrus iš prigimimo, audringas, daug ką gyvenime matęs, daug ką patyręs, pakėlęs. Biliunas savo novelėms įkvėpia tam tikro asmeniško, lyrizmo. Jau pati stiliaus priemonė — pamėgimas 1-ojo asmens — nuostabiai artimai riša su jų autorium. Dažnai pasukimai į savo asmens išgyvenimus dar labiau „subiliunina“ tas noveles. Išlikla virtinė refleksų. Prašneka įsisibavusi novelisto dvasia, pritvinkusi širdis, sušvinėjusios mintys:

...Ir skraido mintys po šiuos klonius žaliuojančius, po šiuos kalnelius marguliuojančius, tai šen, tai ten apsisitodamos, lepindamos prigimties gražumais jausmus ir akis. Kaip karšta, iš apalios gilumos kilanti malda, ramina prigimties dvasia... Bet kartu ir liudna darosi: juk aš gyvenimo sąlygų jau pusiau atskirtas nuo tų sodiečių, tarsi išmestas iš jų tarpo... aš — inteli-gentas. Ir pasidaro taip gaila kažin ko tokio brangaus — tos praeties, kuri dar tebestovi mano omenėje taip graži, kaip padailinta pasaka,

davo žyniams ir ką jie norėdavo pašalinti) užsistūstino ant žmonių dievai ir todėl nutarė atimti pasauliui saulės šviesą ir šilumą. Ir tikrai, štai praėina truputis laiko, ir saulė pamažu ima temti, kaip išsigasta žmonės, matydami tokį baisų „dievy kerštą“. Kad čia yra paprastų paprasčiausias gamtos reiškinys, žmonės nė supratimo neturėjo, jie tikrai budavo įsitikinę, kad užsistūstino dievai ir baudžia žmones saulės šviesos atėmimu. Žmonės tuoj puldavo ant kelių ir maldaudavo dievų paigalėjimo. O kadangi žyniai-dvasininkai juk arčiau siai dievų stovi ir geriau moka dievus maldauti, tai žmonės nuolankiausiai prašydavo žynių tarpininkauti permaldauti dievus, pasižadėdami išpildyti visą, kas tik galėtų dievų rustybę permaldauti. Kunigai, žinoma, neva paklausydavo žmonių prašymo, eidavo į maldyklas „paprašyti“ dievų. Po kiek laiko išeidavo ir pranešdavo žmonėms, kad dievai sutikę šviesą vėl grąžinti žmonėms, jei žmonės išpildys tą ir tą (čia vėl galėdavo dvasininkai pasakyti tai, ko norėdavo). Dvasininkai vėl eidavo maldyklon melstis. Ir štai dvasininkams maldykluose besimeklžiant, saulė vėl pradėdavo darytis šviesesnė, kol, pagaliau, visai išryškėdavo. Žmones apimdavo didelis džiaugsmas, dėkodavo dievams, na ir dvasininkams už perprašymą. Reikia pažymėti, kad net ir šiandien menkai kulturingose tautose, kur paprasti žmonės apie šitą gamtos reiškinį neturi jokio supratimo, žyniai-dvasininkai panaudoja tai mulkinti žmonėms, iš to turėdami sau gražios naudos.

Bet daug dažniau ir, galima sakyti, beveik visuotina žmonių mulkinti buvo panaudojama įvairių technikos atradimų ir šiandien mes darome, taip ir senovės tautos savo dievus ir dievukus pavaizduodavo įvairiomis statulomis. Tamsų žmonės nebeatskirdavo padirbtų dievų statulų nuo pačių dievų: jiems kokia nors dievo statula buvo lyg patsai dievas. O tokių dievų statulų šventyklose būdavo įvairių: kitos jų budavo nepaprastai didelės ir labai gerai įrengtos. Pav., didžiųjų švenčių metu kokia nors milžiniška dievo statula, kurią žmonės laikė pačiu dievu. Imdavo kiltoti rankas, judinti kojas, sukinėti galvą, kraipyti akis ir tt. ir tt. Žodžiu, dievo statula

Bet daug dažniau ir, galima sakyti, beveik visuotina žmonių mulkinti buvo panaudojama įvairių technikos atradimų ir šiandien mes darome, taip ir senovės tautos savo dievus ir dievukus pavaizduodavo įvairiomis statulomis. Tamsų žmonės nebeatskirdavo padirbtų dievų statulų nuo pačių dievų: jiems kokia nors dievo statula buvo lyg patsai dievas. O tokių dievų statulų šventyklose būdavo įvairių: kitos jų budavo nepaprastai didelės ir labai gerai įrengtos. Pav., didžiųjų švenčių metu kokia nors milžiniška dievo statula, kurią žmonės laikė pačiu dievu. Imdavo kiltoti rankas, judinti kojas, sukinėti galvą, kraipyti akis ir tt. ir tt. Žodžiu, dievo statula

Tokių pat būdu budavo įrengta ir durų mechanizmai: staiga niekam neliečiant pradėdavo atsiklaidyti maldyklų durys, ir taip pat niekam neliečiant vėl užsidarydavo. Žmonės budavo didžiuliais stebuklais čių dievų rodomi. Kaip tai davo į žmonių tikybinius jmus, mes visi patys puikiai lime suprasti.

Reikia pažymėti, kad senovės visos šventyklos budavo nepaprastai turtingai ir įmantriai įrengtos: požemiuose budav padaroma daugybės kambarių, su gudriai uždaromomis durimis, su visokiomis slapybėmis. Į daugelį tų kambarių galėdavo įeiti tik patys vyriausieji kunigai; o žmonės niekuomet neturėjo teisės nė kojos į požeminius kambarius įkelti. Todėl bus suprantama, kad tokio stiprios priemonės padėdavo saugoti visas tas paslaptis, kurių žmonių akių, ir taip per ilgus šimtmečius lengvai galia buvo žmones mulkinti ir krauti šventykloms milžiniškus tur-tus.

Čia panašų „stebuklų“ galima būtų suminėti šimtais; kaip tai amžinai neišsenkanti vynu indai, kuriuos neva pripildydavę dievai, dievų atsiunčiamos ankstyvą pavasarį vynuogės ir tt. Mes šiandien gerai suprantame, kad čia buvo paprastų paprasčiausia senovės kunigų apgavystė, bet senovės žmonės, apie tokius dalykus neturinties didesnio supratimo, tai budavo didžiuliais stebuklais, dievų rodomi žmonėms. L. U.

Kad numirsiu, man pakaskit ant šventosios upės kranto: kad matytų kapas sodžių, kudiakelis kur užaugau; kad girdytų tą dainelę, motinėle kur dainavo, kad ant kelių mažą ugde ar lopšį manę lingavo.

Tu, Julyte, mano kapą žolynėliais apkašys, tarpu rožių ir lelijų, man kryželį pastatysi.

Niekio kito aš nenoriu, tik lelijos kad žydėtų, kas pavasario rytelį kad lakštingalė skambėtų. Tos lelijos — tai paveikslas, kurį gyvas numylėjau, nors lakštingalės dainelių aš dainuoti nemokėjau.

Zigmantas Kuzmickas.

Kodel Lietuvoje Reikalinga Koalicinė Valdžia?

Buvusieji Lietuvos seimo rinkimai, kiek jau tenka sužinoti jų davinis ir bendrai buvusią rinkimų tvarką, tapo praversti, kaip ir buvo manyta, valdančiosios tautininkų partijos nautai. Suprantama, iš valdančiosios partijos, jeigu ji turi tikslą kraštą diktatoriškai valdyti, praveda savotiškus patvarkymus, suvaržančius opozicijos partijas ir jas neprileidžia prie valdžios. Arba susiaurintomis teisėmis pačios opozicijos partijos atsiskaito imti bent kokį aktyvų darbą arba stoti į rinkimus, kuomet žino, kad nustatyta tvarka jie bus nustelbti.

Tokie valdančiosios partijos žygiai ir tvarka yra naudinga tik mažai valdančiosios partijos grupei, bet pačiai valstybei yra labai bledingi. Pati valstybė dėl to nukentia daugeliu atžvilgių.

Turime nepamiršti to svarbaus ir visiems pamenamo fakto, kad lietuvių tauta buvo pavengta. Visi jos žmonės, pradedant kairiaisiais ir baigiant dešiniaisiais, jautėsi lygiai vergais ir visi kovojo prieš paverėjus ir už išsiliosavimą iš vergijos. Gyvenimo eigai lėmus laisvę atgauti ir sukurti Nepriklausomą Lietuvos Respubliką, pas visus buvo ir yra noras tos valstybės naudai dirbti ir vergiją nusikračius naudotis lygiomis laisvės teisėmis.

Trumpoje Nepr. Lietuvos gyvenimo istorijoje jau mums teko nemaža įprisklausyti įvairių, jokiais faktais neparemtų, pasakų. Ypatinai tokių pasakų tenka nemažai išgirsti pastaraisiais keleriais metais, kur sakoma, kad Lietuvai kitoki gyvenimo ir tvarkymosi tvarka, negu dabar ten yra, negalima ir pačiai valstybei kenkminga. Tai tik dumų putimas į visūmenės akis.

Šiandieninės Lietuvos valdžios opozicinės partijos sudaro Valsietiečiai, Liaudininkai, Socialdemokratai ir Krikščionys Demokratai. Tų visų opozicinių partijų priešaky ir jų eilėse stovi žmonės, kurie nemaziau, jeigu ne daugiau, yra kovoje ir pasidarbavę Lietuvos nepriklausomybės atgavimui ir Lietuvos, kaip valstybės, atstatymui. Tad sakyti, kad tokie žmonės yra pavojingi buti prie valstybės vairo — yra daugiau, negu vaikiška.

Mes, tie lietuviai, kurie reikalaujame, kad Lietuvoje būtų atsteigta demokratinė tvarka ir kad ją valdytų nevaržomai išrinkti šalies gyventojų atstovai — seimas, kuris lygiai rūpintųsi visos šalies gyventojų reikalais ir teiktų jiems lygias teises, visai neturime omeny, kad Lietuvą valdytų bent kuri mūsų idėjoms artima partija. Tokius atstovus išsirinkus patys Lietuvos gyventojai ir mes juos gerbime ir bendrai su jais dirbame.

Prie dabartinės tvarkos, kada viena partija diktatoriškai pasirūšusi viską apžiojus laikyti, nuo to Lietuva daug nukentia. Paneigtos opozicinės partijos atstumtos nuo darbo ir šalies progresas, jos stiprėjimas yra žymiai sulaukymas.

Kadangi Lietuva savo gyventojų skaitliniui yra maža tauta, tai jos kurybiniam darbiui privalo būti sutraukti visi, kurie tik ką gal veikti. Turi būti visų sąvagarba, vienas kitam atjautimas, o ne tikslas kito sprandą apžergus sėdėti ant jo, kaip dabar yra daroma.

Išvijoje gyvenančių lietu-

vių gyvenimo ir veikimo pulsas yra paremtas pačios Lietuvos vidujinio gyvenimo tvarka. Gyvenime laiminga tik ta šeima, kurios nariai santaikoje sugyvena. Pasitaikius nesutikimams ir neapykantoms — nebuna laimės nei pasekmių.

Ypatinai, kada Lietuvos didelės dalys yra atpleštos ir pavergtos; kada pati Lietuva apsupta nedraugingų kaimynų, tai butiniausias reikalas pačioje valstybės širdy sudaryti kuo didžiausią veikmę kooperaciją, visicms susitelkus dirbti ir pasauliui parodyti, kad mes savo gyvenime esame vieningi. Be to, juk ir bendrai visuose darbuose nuveiktume ne tiek, kiek dabar yra nuveikiama.

Pas mus Amerikos lietuvių dažnai lankosi įvairiais Lietuvos svarbiais reikalais įvairūs atstovai. Vieni jų atsilanko Lietuvoje kultūriniais reikalais, kiti atsilanko ir dabar pas mus tebevieši visos tautos žmonėms opiu ir svarbiu klausimu ir jo reikalais, tai Vilniaus atvadavimo. Tos jų misijos nebuna taip remiamos, kaip turėtų būti ir nebuna reikalingai sekmin gos. Nebuna gi todėl, kad lietuviai nupulę upe, kad jie nepatenkinti Lietuvos tvarka.

Dr. D. Pilka rašė „Tėvynėje“ straipsnį, užvardintą „Kaip žusta Lietuviai“. Tame rašiny Dr. Pilka nurodo, kad Lietuvoje yra išsiplėtusios tuberkuliozės, sifilio ir vėžio ligos, kurios puo ir naikina lietuvių. Jis rašina amerikiečius lietuvių tame susirupinti ir sudėjus tinkamą aukų sumą, pastatyti Lietuvoje moderniai įrengtą ligoninę, kuri galėtų tinkamai su tomis baisiomis ligomis kovoti. Amerikos lietuviai tai galėtų padaryti ir labai lengvai. Bet kaip matosi, tai to nepadarys ir tam yra priežastys.

Kaip žinome, šiandieninė Lietuvos valdžia, kuri siaurai vedama valstybinių reikalų ir ilgiau norėdama išsilaukyti, panaikina Lietuvoje esančias politines partijas ir persekioja jų spaudą. Gi tuo pačiu metu toji valdžia savo partijos vadinaimams jaunalietuviams Kaune stato klubus, praleisdama daug pinigų. Tai matydamos Amerikos lietuviai ir sako, kad jeigu valdžia vienus neigia, o kitiems už valstybės pinigų kiubus stato, ji yra netesinga ir neremtinia. Ji yra vienpusiška.

Nežiurint šiandieninių, nors ir sunkių, gyvenimo aplinkybių, Amerikos lietuviai yra veiklus ir energingi. Jeigu ta jų energija būtų skatinama iš pačios Lietuvos — jie milžiniškus darbus nuveiktų. Paėmus kad ir patį vasaros sezoną, jeigu visi visuose kolonijose gyvendami su rengtų tik po pikniką ligo-niškai naudai — beabejonės per visą Ameriką mėnesio bėgy sudarytų daugiau, negu milijonas litų pelno. Veikimui randasi pakankamai budų ir bent keletą per metus būtų galima padaryti. Lietuvai užtektų ir modernines ligonines pastatyti, ir Vilniaus Geležinis Fondas būtų gausiai papildytas ir kartu liktų kitiems svarbiems visuomeniniams valstybės reikalams. O varbiausiai, kad tas visas butų ne paskola, už kurią reiktų palukanas mokėti ir vėliau grąžinti, bet būtų užsienu gyvenančių lietuvių dovana, kurią jie sudėtų nesivarždami paprastais savo kasdieniais pasilinksminimais.

Prie tokio bendro ir didelio darbo Amerikos lietuvių gali

sutelkti tik koalicinė, demokratinė tvarka Lietuvos gyventojų išrinkta valdžia, kuri turėtų visų Lietuvos gyventojų pasitikiimą ir kūrta pasitikėti ir ją gerbtų Amerikos lietuviai, per eiles metų pripratę prie demokratinės tvarkos gyvenimo.

Labai apgailėtina, kad šiandieniniai Lietuvos valdonai to nenori matyti arba nemato. Tuomi trukdoma Lietuvos pakilimas ir sykiu naikinamas lietuviuose vieningumas, kuomi gali pasidžiaugti tik Lietuvos priešai. K. J. Paulauskas.

Parsitraukimas Gimininių į Ameriką

Kada imigrantas apleidžia savo šalį ir atvyksta Amerikon beiškodamas geresnės ateities, tai šeimyniškai ryšiai pertraukti. Jeigu tokis imigrantas apsisvedęs, ir retai su savim atsižada savo žmoną ir vaikus. Jis nežino ar jam Jungtinėse Valstijose patiks ir kaip ilgai jis čia pagyvens. Kartais jis neturi pinigų del visos šalies šeimos kelionės, bet jo visos mintys ir pastangos sukoncentruotos ant tos dienos, kada jis galės vėl su jais susitikti.

Laikui bėgant, ji vargina neįspasakytai rimta problema, ar jam grįžti į savo šalį ir tenai susivienyti su savo žmona ir vaikais, ar parsitraukti juos į šią šalį ir čia jiems įsteigti amerikonišką namą.

Jeigu jis nutaria atgal vykti netik savo šeimyną, bet vėl prisidėti prie savo šalies gyvenimo ir pildyti piliečio užduotis, tai tokiame nereikia svarstyti apie Amerikos pilietybę. Bet sugrįžimas nėra visados praktišku dalyku ir kartais imigrantų visai nepatinka. Jeigu ketina parsitraukti savo žmoną, vaikus ar tėvus į Ameriką, tai naturalizacijos klausimas yra labai svarbus.

Šiandien imigrantai įleisti į Jungtines Valstijas kaip kvotiniai arba kaip nekvotiniai imigrantai. Nedaug kvotinių imigrantų įleista, nes kiekviena šalis per metus gali siųsti tik paskirtą skaitliu kvotinių imigrantų. Visos šalys turi kvotas ir kvotiniai imigrantai prie tų kvotų priskaityti.

Nekvotiniai imigrantai nėra priskaityti prie kvotų. Paprastai, tik Amerikos piliečių artimos giminės gali gauti nekvotinę vizą, tai yra nekvotiniai imigrantai. Tie yra Amerikos piliečių žmonos, neapsivedę nepilnamečiai vaikai. Jeigu žmona, Amerikos pilietė, ištekojo už ateivio — jis irgi gali atvykti kaip nekvotinis imigrantas, jeigu apsisvedimas įvyko prieš liepos 1 d., 1932 metų.

Kalbėdami apie kvotos imigrantus, mes randame, kad vėl Amerikos piliečių giminėms duotas specialis apsvartymas. Pusė kiekvienos šalies kvotos rezervuota Amerikos piliečių tėvams ir piliečių vyrams, kur apsisvedimas įvyko po liepos 1 d., 1932 metų.

Tiesa, tik pusė kvotos palikta ateiviams, kurie legaliai įleisti į Jungtines Valstijas nuolatiniame apsigyvenime žmonoms ir neapsivedusiems vaikams po 21 metų. Tose šalyse, kurių kvotos yra mažos ir greitai išsibaigia, tai ateivių žmonos ir vaikai blogai stovi suliginus su piliečių giminėmis. Dar jiems bus aršiau, jeigu Kongresas ir toliau sumažins kvotas. Kaslink ateivio motinos ir tėvo, tai jie neturi jokių privilegijų ir pirmenybių sulig imigracijos įstatymų.

DULR Suvažiavimas Kaune

Birželio 7 d. laikinoje Lietuvos sostinėje Kaune įvyko Dr. J. Ušienio Lietuvos Remti metinių visuotinis skyrių atstovų suvažiavimas. Dalyvavo 47 atstovai nuo septyniolikos skyrių ir gerokas skaičius svečių. Suvažiavimą atidarė ir plačiai apibudino apie draugijos nuveiktus darbus centro valdybos pirmininkas adv. R. Skipitis. Prezidiumą buvo pakvietė: miškų departamento direktorius Skaigiris, Mažosios Lietuvos patriarcho dukterė p-lė Jankaitė (Klaipėdos kr. atstovė) ir J. Vanagaitis (Kl. kr. atstovas). Mintis įkurti tokią draugiją, kuri padėtų po įvairius pasaulio kraštus išsiskirčiusiems lietuviams ištautėjimui atsispirti, kilo žymiai ankščiau. Tikroji draugijos užuomazga buvo padaryta apie 1932 metų pradžią. Nuo to laiko ji gavo savo pavadinimą. Draugija užsienio lietuviams remti arba sutrumpintai DULR. Ligijolinė DULR. centro valdyba, kurią sudarė adv. Skipitis, Kauno burmistras A. Merkys, prof. Biržiška, prof. K. Sleževičius, J. Vanagas-Simonaitis, Kálnėnas, K. Kasakaitis ir V. Daužvardas, veikė šešiolika mėnesių ir per tą laiką padarė 62 posėdžius del daugybės visos eilės kitų didesnių darbų. Centro valdybos nariai teistengė aplankyti keturius savo skyrius. Už tai buvo lankomi užsienioose gyvenant lietuviai. Jungtinėse Amerikos valstijose buvo aplankyti 41 lietuvių gyvenamą vietą ir kiek mažesnis skaičius Latvijoje.

Nuo pat savo įsikurimo pradžios DULR skatino, rėmė ir palaikė visa tai, kas užsieny gyvenančius lietuvių galėtų

Kada industrinė depresija bedarbių užpuolė Ameriką, imigracijos suvaržymai toliau buvo pastiprinti su išleistomis instrukcijoms Amerikos konsulams neduoti vizų tokiems ateiviams, kurie, jeigu būtų įleisti, gali tapti visuomenine sunki nybe. Tas reikšia, kad jeigu ateivis neturėjo užtektinai pinigų gyventi be darbo, arba jei jis nevyko pas gimines, kurie turėjo darbus ir kurie apsiėmė jį užlaikyti, tai imigracijos viza atsakyta. Tai todėl skaitlius kvotinių vizų sumažinta nuo 80 iki 90 nuosimčių.

Tik viena arba dvi šalys išbaigė jų kvotas per 1935 metus — Turkija, Ispanija ir Pili-pinų Salos.

Kaip ilgai šita padėtis tęsis, — pilietis ir ateivis lygiai stovikaskink kvotos suvaržymų — ypatinai tose šalyse, kur kvotos neišsibaigia. Bet niekas nežino, kaip ilgai tas bus. Tas gali pasikeisti bile kada. Toliau, svarstydami ar ateivis yra žmogus, kuris gali tapti visuomeniškai našta ar sunkenybe, tai Amerikos konsulai pirmąsias apsidirba su Amerikos piliečių giminėmis ir jiems paleigvina gauti vizas.

Lengva matyti ką tas visas reikšia imigrantui, kuris nori parsitraukti savo šeimyną į Jungtines Valstijas. Jis ras, kad pilietybė atidarys jam duris, kurios praktiškai uždarotos atvykstatiems ateiviams, antsyk duos žmonai ir nepilnamečiams vaikams nekvotinį stovį. Taip, duos pirmenybę kvotoje jo tėvams. Tai progos, kurias duos ateivių norės pasvarstyti, kurie sprendžia ar tapti ar netapti piliečiu.

surišti tampresniais ryšiais su savo tėvyne. Ji priiminėjo iš užsienių atvykstančias lietuvių ekskursijas ir rupinosi tų ekskursijų patogumais. Vienas iš didesniųjų, gal didžiausių draugijos nuveiktų darbų, tai praejusiais metais Kaune suruoštasis pasaulio lietuvių kongresas. Kada buvo pradėta minėtam kongresui ruošti, niekas netikėjo, kad jis galės įvykti, nes lenkai tokiame kongresui ruošiasi jau penki metai ir tai negali įvykdyti, o čia viskas užsimota atlikti per pusmetį. Adv. R. Skipitis šio kongreso organizavimo reikalais lankėsi Jungtinėse Valstijose. Kaip jau pasisekimu. Jamedalyvavo 95 lietuvių atstovai iš 11 įvairios pasaulio dalys išmėtų valstybių. Daugiausia lietuvių atstovų buvo iš Jungtinių Amerikos Valstijų — net 50. Viso į pasaulio lietuvių kongresą buvo suplaukę apie 3,000 užsienioose gyvenančių lietuvių. Jais visais turėjo rūpintis DULR. Nors šiam darbe labai daug padėjo valdžios įstaigos, visuomenė bei organizacijos, bet vis dėlto didžiausia našta teko pačiai draugijai.

Žinoma, draugija negalėjo visiems atvykstantiems suteikti tų patogumų, kurių ji norėjo ar kurie, paprastesnėse sąlygose yra galimi. Per kongresą buvo suruošta visa eilė paskaitų, kelios parodos; buvo parodytos įvairios įstaigos, kariuomenės gyvenimas kareivinėse ir vasaros stovykloje-polygone. Pagaliau suruošta koncertinė dalis, sportas, kur uoliai dalyvavo ir Jungtinių Valstijų bei Latvijos geriausi lietuviai sportininkai ir menininkai: daininkės, muzikai.

Kiek visa tai turėjo reikšmės, matyti, iš to, kad daugelis Amerikoje gimusių lietuvių jaunųjų atvažiuo, neturėdami apie Lietuvą jokio supratimo, net susikalbėti lietuviškai vargiai tegalėdami, o dabar jau atsiunčia laiškus visai pakenciamai lietuviškai parašytus. Visa tai kaip tik ir verčia DULR skatinti žusienio lietuvių ekskursijas į Lietuvą, ruošti užsienio lietuvių vaikučiams vasaros kolonijas Lietuvoje. Pirmą tokią koloniją buvo suruošta Prusų lietuvių vaikučiams, antra — Latvijos ir kitų kraštų lietuvių vaikams. Vaikučiai tokiomis kolonijomis labai patenkinti ir yra atsitikimų, kad atėjus laikui skirtis, kai kurie vaikučiai pabėgdami iš autobuso ar nuduodami susirgusius bandė pasilikti Lietuvoje.

Savo buvimo metu Jungtinėse Valstijose, adv. Skipitis lankė lietuviškas mokyklas, kur vaikučiams patiekdavo klausimų, ar jie norėtų Lietuvon važiuoti. Iš 3,000 atsirado tik 3, kurie to nenorėjo. Bet vėliau paaiškėjo, kad tie trys vaikai yra lietuviškas mokyklas lankę italukai. Vasaros kolonijose gyvendant vaikučiai dabar atsiunčia daugybę laišku, kuriuose reiškia savo pasitenkinimą gyvenimu Lietuvoje. Iš to matyti, kad būtų gerai vasaros kolonijas išplėsti, bet tam reikalingos didelės pinigų sumos, kurių DULR šiuo metu neturi.

Antras tambsenių draugijos darbas, tai knygų bei laikraščių susirinkimas ir išsiuntinėjimas užsienioose gyvenantiems lietuviams. Viso tokiu būdu per draugijos rankas yra perėję kelios dešimtys tūkstančių knygų ir ke-

li tonai laikraščių bei ženklių. Užsienių, ypač Šiaurės ir Pietų Amerikos lietuviai, pageidauja, kad DULR. nusiųstų pokštelių su lietuviškais dainomis, muzika ir lietuviškų filmų. Bet del lėšų stokos ir šiuos jų pageidavimus sunku greičiau įvykdyti.

Turėdama didžiausią tikslą užsienio lietuvių jaunumėnė šviesti, DULR. palaiko ryšius su apie 10,000 moksleivių. Be to, ji pati išlaiko aštuonias mokyklas maždaug su 500 mokinii, keliolikai mokyklų teikia tai ko joms trūksta ir kelis šimtus mokyklų sušelpia nors nedidele dalele knygų. Pernai buvo suteiktos atostogos ir suarušti vieno mėnesio kursai, 17 užsienių lietuviškų mokyklų mokytojų. Mokytojai buvo iš Jungtinių Amerikos Valstijų ir Latvijos. Kursuose mokytojai įsigijo daug žinių iš lietuvių kalbos, Lietuvos istorijos, Lietuvos geografijos. Mokytojų susidomėjimas, ypač Jungtinėse Amerikos Valstijose, visu kuo didėja. Šiemet gali jų susidaryti apie 50.

Užsienioose gyvenę lietuvių ir patys energingai dirba tam, kad išsaugotų savo lietuviškumą. Bet tame darbe jiems reikalinga nuolatinė parama iš pačių jų tėvynės Lietuvos. Prie Pittsburgho universiteto yra organizuojami taip vadinami tautiniai kambariai. Lietuviams taip pat leista toki kambarį įsisteigti. Bet jam reikalinga tinkama medžiaga. Pats universitetas kreipėsi tuo reikalu į DULR ir prnešė, kad ji, t. y. Draugija Užsienio Lietuviams Remti, prašyta kaipo universiteto tautininkė. Taigi, iš to matyti, kad draugijos uždaviniai nuolat plečiasi.

Labai daug dėmesio Draugija Užsienio Lietuviams Remti kreipia į jaunumėnės susirašinėjimą. Šio darbo ėmėsi akademini Lietuvos jaunimas, studentija ir visų augstųjų mokyklų lankytojai. Toki susirašinėjimai yra labai reikšmingi, nes per juos užmezgami tarp Lietuvos ir užsienioose gyvenančio lietuvių jaunimo tampresni ryšiai. Draugija Užsienio Lietuviams Remti tuos susirašinėjimus globoja ir ragina juos neutraukti.

Centro pirm. adv. Skipičiui pranešimą baigus, visai valdybą už uolų pasidarbavimą buvo pareikšta padėka. Po to sekė trumpas revizijos komisijos pranešimas ir 1935 metų apyskaitos priėmimas bei samata 1936 metams. 1935 metų apyskaita priimta 149,067 lit. sumoje. 1936 metams pajamų ir išlaidų samata priimta 287,056 litų sumoje. Didžiausia išlaidų suma 15,7053 lit. — skiriama užsienio lietuvių švietimo reikalams.

I naująją DULR Centro valdybą išrinkti: adv. R. Skipitis, kanaaninkas Steponaitis, Socialės Globos inspektorius K. Kasakaitis, J. Vanagas-Simonaitis, agronomas Vl. Tiskus, Vidaus reikalų ministerijos direktorius A. Survila, prof. K. Sleževičius, dr. Ig. Skripskelis ir J. Auželis. I Revizijos komisiją išrinkti: spaudos referentas Kompaitis, dr. Domijonaitis ir Antanas Kasakaitis. Garbės teisman išrinkti: prof. J. Jakubėnas, vals tybės kontrolierius inž. K. Šakenis ir prof. V. Vilkaitis.

Svarstant einamuosius reikalus, Klaipėdos skyriaus atstovas J. Vanagaitis pareiškė pageidavimą, kad kitas DULR skyrių atstovų suvažiavimas būtų šaukiamas Klaipėdoje, kad iš užsienių atvykstančias lietuvių ekskursijas Klaipėdos uoste patiktų ir DULR atstovas, kad dalis atvykstančių užsienio lie-

tuvių būtų paskatinti pagyventi Klaipėdos krašte. Toliau, J. Vanagaitis išskėlė sumanyimą, kad DULR, su Lietuvos Turizmo sąjunga susitarus, suruoštų kelias ekskursijas į užsienius.

Baigiant suvažiavimą, Draugija Užsienio Lietuviams Remti priėmė toki nutarimą: „Visuotinis DULR metinis skyrių atstovų suvažiavimas, įvykęs 1936 metais birželio 7 d. laikinoje Lietuvos sostinėje Kaune, kviečia viso pasaulio lietuvius budėti del lietuvių tautos ir valstybės išlikimo Europos žemyne, del lietuvių tautos teisių ir garbingos vietos kultūrin gijų tautų šeimynoje lietuvių tauta yra viena seniausių tautų, kurias istorija atmena. Del to buti lietuvių didelė garbė. Lietuvių tauta tiek amžių kovojo del savo gyvybės, del teisių, del to nepriklausomą gyvenimą atgavusi, neturi prarasti savo laisvės, bet atvauduoti dar tai, kad Lietuvai yra atimta.

Viso pasaulio lietuviai savo gražiausios lietuviškos kalbos, lietuviškos dainos ir giesmės, lietuviškų papročių, lietuviško spausdinto žodžio, lietuviškų draugijų, lietuviškų mokyklų ir savo sunus ir dukras auklėti lietuviškoje dvasioje.

Visų pasaulėžiūrų ir nusistatymų lietuviai visame pasauly išsiskirstę, turi kovoti su savo tautiečių nautinimu ir šiais ne ramiais laikais ypač laikytis savos lietuviškos draugystės ir vienybės visų bendros tėvynės Lietuvos labui ir lietuvių sunų ir dukterų laimei.

Visuotinis DULR suvažiavimas siunčia nuosirdžiausių lietuviškų sveikinimų lietuviams išėjusiems Šiaurės ir Pietų Amerikoje, Afrikoje, Azijoje, tolimoje Australijoje ir Europos kraštuose gyvenantiems. Kiekvienam tautiečiui DULR linki asmens laimės ir kultūrinės pažangos. Tsh.

SKAITYKITE KNYGĄ LIETUVISKA CHRESTOMATIJA

Kaina 40c.

Gaunama „Tėvynės“ Administracijoje, 307 West 30-th Street, New York, N. Y.

SKAITYKITE KNYGĄ PASAULIO ISTORIJA

Arba

Aiški
Gyvybės
Ir
Žmonijos
Istorijos
Apybraiža

Pirmas Tomas

Parašė G. H. WELLS

Puslapių 292

Kaina \$2.25

Gaunama

Reikalaukite:

„Tėvynės“ Administracija, 307 West 30-th Street, New York, N. Y.

„TĖVYNĖ“

Spausdina šiuos Spaudos

D A R B U S

Konstitucijas
Cirkuliorius
Korteles
Vizitines
Kopertus
Plakatus

Knygas
Tiketus
Laiskus
Kvitas
Ofisas
ir t. t.

S.L.A. kuopos, draugijos bei pavieniai, kada jums yra reikalinga kas nors spausdinti, kreipkitės pas mus šiuo antrašu:

LITHUANIAN ALLIANCE OF AMERICA
307 W. 30th Street,
NEW YORK, N. Y.

PROTOKOLAS

SLA. 39-TO SEIMO, ĮVYKUSIO BIRŽ. 22-27 DD., 1936 M., CLEVELAND, OHIO.

SESIJA PIRMA

Seimo atidarymo iškilmės pradėjo Seimo Rengimo Komisijos pirm. inž. Pijus J. Žiuris 11 val. ryte, birželio 22 d., 1936 m., Lietuvių Salėje, 6835 Superior Ave., Cleveland, Ohio. Pakviečia garbės svečius ir prašo užimti skirtas vietas estradoje: Dr. Joną Šliupą, teisėją W. F. Laukaitį, Dail. Petrą Rimšą, Vilniui Vaduoti Sąjungos atstovą V. Uždavinį ir vieną pirmųjų SLA. veikėjų P. W. Birštoną.

Pakviečia ponį Vilkelienę paskambinti pianu ir V. Bukšnaitį vadovauti giedant Lietuvos ir Amerikos himnus. Visi dalyviai sustoję pagieda himnus.

Pirmininkaujantis p. žiuris paaiškina Seimo Rengimo Komisijos pastangas surengimui šio Jubiliejinio SLA. Seimo ir surengtus pasilinksminimo bei kultūrinius vakarus delegatų pasmaginimui ir palinksminimui, pabrėždamas jaunuolių rengimą vakarą ir komisijos pastangomis ir pasidarbavimu suruoštą Carter Hotelyje dailininko-skulptoriaus Petro Rimšos kurinį parodą, prašydamas atstovus visus vakarus skaitlingai lankyti.

Perstatomas Clevelando miesto majoras Harry H. Burton, kuris sveikina Seimą, linki jo darbams pasisekimo ir paaiškina Clevelando miesto padėtį, kviesdamas visus dalyvauti šimto metų miesto sukakties atžymėjimui surengtoje parodoje. Majorui kalbą baigus supažindinamas jis su garbės svečiais.

Pagaliam pirm. žiuris persto Seimo Rengimo Komisijos sąstatą, būtent: Inž. P. Žiuris — pirm., Dr. J. T. Vitkus ir J. Jarus Pild. Tarybos įgaliotiniai, K. S. Karpius — sekr., J. Brazauskas — ižd., S. Čerakus, F. Baranauskas, J. Vaisnoras — vice-pirm., V. Česna, P. Botyrius, A. Gedgaudas — iždo globėjai ir nariai A. M. Praskėvičius, J. Miščikas, J. Alekna, P. Vasiūškas, M. Salčius, F. J. Žiuris, A. J. Nauckas, V. Stasiunas, J. Verbyla, J. G. Polteris, J. Apanaitis.

Ant galo pakviečiamas SLA. Prezidentas adv. F. J. Bagočius, kuris atitinkama kalba atidaro SLA. 39-tą Jubiliejinį Seimą, kviesdamas delegatus rimtai svarstyti organizacijos reikalus, kad šis Seimas praeitų puikiausioje nuotaikoje ir pasižymėtų našiais darbais Susivienijimo ir jo narių labui.

1. Prezidentas Bagočius paskiria p-lę Josephine Rašinskaitę, SLA. 301 kp., Cicero, Ill. delegatę ir p-lę Rožę Lukoševičiutę, SLA. 157 kp., Youngstown, Ohio, delegatę priimti delegatų mandatų nuorašus, kuriuos įteikia delegatai. SLA. Sekretorius M. J. Vinikas šaukia delegatus, kurių mandatai prisiųsti Centrui ir delegatai sudeda mandatų nuorašus.

2. Prezidentas Bagočius paskiria mandatų komisiją: Dr. A. Montvidą, SLA. 226 kp., Chicago, Ill., delegatą, D. Pivariuną, SLA. 122 kp., Chicago, Ill., delegatą ir P. Dargį, SLA. 353 kp., Pittsburgh, Pa., delegatą. Komisija bendrai su SLA. Sekretorium M. J. Viniku peržiūres delegatų mandatus ir patieks Seimui savo raportą.

3. Prezidentas Bagočius paskiria delegatų ženklių prisegiojimui sekamas delegates: Josephine Rašinskaitę ir Rožę Lukoševičiutę bei A. Poškienę SLA. 146 kp., Minden, W. Va., delegatę, A. Matienę, SLA. 11 kp., Waterbury, Conn., delegatę, J. Šiurmaičiutę, SLA. 128 kp., Carnegie, Pa., delegatę, O. Zinkutę, SLA. 57 kp., Worcester, Mass., delegatę, H. Miliauskutę ir P. Aleksiutę, SLA. 126 kp., New York City delegates.

Pirmą sesiją Prezidentas F. J. Bagočius uždarė 12:30 val. popietį, paskelbdamas, kad antra sesija prasidės 2-ą valandą popietį.

SESIJA ANTRA.

Antrą sesiją Prezidentas F. J. Bagočius atidarė 2 val. popietį. Kol mandatų komisija tvarkė mandatus, Prezidentas perstatė garbės svečius: Dr. Joną Šliupą, V. Uždavinį, teisėją W. F. Laukaitį ir P. W. Birštoną, kurie sveikino Susivienijimą ir jo Jubiliejinį Seimą, linkėdami mūsų organizacijai geriausio pasisekimo. Vilniui Vaduoti Sąjungos atstovą V. Uždavinį ypatingai pabrėžė Vilniaus vadavimo darbo svarbą ir būtiną reikalingumą darbuotis ir kovoti už Vilniaus atvadavimą. Toliau perstatomas kalbėti buvęs SLA. Prezidentas Stasys Gegužis, kuris pabrėžia Susivienijimo svarbą, linkėdamas, kad SLA. 39-tas Jubiliejinis Seimas pasiliktų Amerikos lietuvių istorijoje įrašytas žymiais darbais bei broliška nuotaika, kaip broliško susiėlimo ir kultūrinei organizacijai pridera atsižymėti.

Prezidentas F. J. Bagočius paskelbia, kad Seimo pradžioje padaryta klaida, užmiršta pakviesti garbės svečius S. Gegužį, V. Kauną, J. Tareilą, V. Ambrozevičių, A. B. Strimaitį, kuriuos Prezidentas pakviečia į estradą užimti garbės svečiams skirtas vietas ir visus persto pakalbėti apie Susivienijimo praeitį.

Toliau pakviečiama pakalbėti Dr. Pijus Grigaitis, adv. F. A. Bradchulis, adv. N. Rastenis, Dr. Susana Šliakienė, adv. A. O. Salna, p-lė O. Zinkutė, Vitalis Bukšnaitis, Kęstutis Michelsonas, SLA. Iždininkas K. P. Gugis, visi pabrėžia Susivienijimo svarbą ir nurodo kelias organizacijos ugdymui bei linki Seimui ir Susivienijimui geriausio pasisekimo ir šviesios ateities. Prezidentas skelbia 5 minutų pertrauką.

Atnaujinus Seimo sesiją, Prezidentas atitinkama kalba paaiškina SLA. 39-to Jubiliejinio Seimo reikšmę ir svarbą ir pakviečia Mandatų Komisijos pirm. Dr. A. Montvidą išduoti komisijos raportą. Dr. Montvidas raportuoja, kad buvo siek tiek pamatuoti delegatų išrinkimui skundų, tačiau didžiojoje paduotų skundų nepamatuoti. Mandatų Komisija visus tokius skundus atmetė ir visus tokius delegatus pripažįsta teisėtai išrinktais; vieną delegatą atmetė, tačiau jei jis vėliau atvyks į Seimą ir pasiaškins į padarytus skun-

de užmetimus, tai gal komisija ras galimybę priimti 5 delegatų klausimas dar galutinai neišspręstas, apie kuriuos komisija raportuos vėliau; 6 delegatų neturėjo mandatų nuorašų, tačiau komisija juos pripažino teisėtais. Su Pildomąja Taryba teisėtai pripažintų delegatų yra 204. Mandatų Komisijos raportas priimtas.

SLA. Sekretorius šaukia delegatų vardošauki, o Prezidento paskirtos panelės prisėga delegatams Seimo ženklelį ir įteikia Seimo darbų knygą, tuomi įteisinant Mandatų Komisijos pripažintus delegatus teisėtais Seimo dalyviais. Įteisinti sekami delegatai:

PILDOMOJI TARYBA:

Adv. F. J. Bagočius, Prez., J. K. Mažukna, Vice Prez., Dr. M. J. Vinikas, Sekr., Adv. K. P. Gugis, Iždin., S. Mockus, Iždo Globėjas, E. Mikuziūtė, Iždo Globėja.

- 1 Kp., Edwardsville, Pa. V. Kamarauskas, J. Supinskas.
- 5 Kp., Plymouth, Pa. J. Rimavičius, A. Daurkevičius.
- 7 Kp., Pittston, Pa. K. A. Karsokas, A. Miliauskas.
- 11 Kp., Waterbury, Conn. J. Tareila, T. Matas, A. Matienė.
- 12 Kp., Naticke, Pa. M. Venslovas, J. E. Andriukaitis.
- 13 Kp., Minersville, Pa. A. Banišauskas, V. Smulskis.
- 14 Kp., Cleveland, Ohio. K. S. Karpius, F. Baranauskas, N. Rastenis, Dr. J. T. Vitkus, A. Grigienė, J. G. Polteris, J. Brazauskas.
- 17 Kp., Brockton, Mass. K. Žuris, V. Kaunas.
- 18 Kp., Westville, Ill. A. Gudauskas, A. Birbilienė.
- 21 Kp., Detroit, Mich. M. Andriukienė.
- 23 Kp., Shenandoah, Pa. P. W. Birštonas, J. Subačius, J. K. Urbonas, A. Šaukevičius.
- 30 Kp., Scranton, Pa. V. A. Kerševičius, O. Zorskiūtė, O. Savickienė, L. J. Savickas.
- 35 Kp., Wilkes Barre, Pa. J. Andriusis, V. Jurkšaitienė.
- 36 Kp., Chicago, Ill. Adv. F. Bradchulis, Dr. K. Drangelis, Lile Vanagaitienė (Žilviciūtė), J. Balchunas, M. Vaidila, A. Zatorius, P. Juozapavičius, V. Stulpinas, P. Grigaitis.
- 38 Kp., Brooklyn, N. Y. P. Venis, J. Valaitis, V. Vyšnius.
- 40 Kp., Pittsburgh, Pa. E. Savickienė, J. Virbickas, V. J. Količienė, A. Marčiulaitis.
- 41 Kp., Lawrence, Mass. Kun. M. Valadka.
- 42 Kp., Grand Rapids, Mich. J. J. Bačunas, F. Klunius, A. J. Bernota.
- 43 Kp., So. Boston, Mass. K. J. Kalinauskas, J. Dragasius, L. Stasiulis, A. Mockienė, Dr. A. L. Kapochy, Dr. J. G. Arent.
- 48 Kp., Portage, Pa. A. Vengrienė.
- 50 Kp., Binghamton, N. Y. K. L. Adamsas, A. J. Varkulis.
- 51 Kp., Bridgeport, Conn. A. A. Sapiega, Kp., Chelsea, Mass. Adv. A. O. Salna.
- 53 Kp., Chicago, Ill. K. Pocius, A. Statkus.
- 57 Kp., Worcester, Mass. O. M. Zinkutė, A. J. Kaikauskas.
- 60 Kp., Grand Rapids, Mich. Felicija, Edkins.
- 62 Kp., Lorain, Ohio. A. Zienienė.
- 63 Kp., Chicago, Ill. G. Kučinskienė, O. Jasaitienė.
- 64 Kp., Baltimore, Md. Teisėjas W. F. Laukaitis, S. Levanavičius.
- 66 Kp., Ansonia, Conn. J. Marčiulionis.
- 69 Kp., Rochester, N. Y. P. Bogaitis.
- 77 Kp., Rockford, Ill. J. M. Bačevičius, B. Šimaitienė, J. Stružas, O. Sinkewičienė.
- 79 Kp., Inherman, Pa. O. Žiurienė.
- 86 Kp., N. S. Pittsburgh, Pa. V. Sadauskas.
- 90 Kp., Bridgeville, Pa. B. Sabaliauskaitė, S. Bakanas.
- 94 Kp., Zeigler, Ill. L. Sekevičia.
- 103 Kp., Johnston City, Ill. J. H. Alkonis.
- 104 Kp., Pittsburgh, Pa. V. Burdulis.
- 115 Kp., Wilkes Barre, Pa. M. Kupris, J. Adomaitis.
- 121 Kp., Clinton, Ind. D. Rikaukas.
- 122 Kp., Chicago, Ill. D. Pivornas, Adv. J. J. Grish.
- 125 Kp., Melrose Park, Ill. P. Rajunas.
- 126 Kp., New York, N. Y. A. B. Strimaitis, S. E. Vitaitis, P. Bajoras, M. L. Vasil, H. Miliauskutė, P. Aleksiūtė.
- 127 Kp., W. Lynn, Mass. K. Merėkevičius.
- 128 Kp., Carnegie, Pa. J. Šiurmaičiūtė.
- 129 Kp., Chicago, Ill. P. M. Valaitis, Dr. P. Zatorius.
- 131 Kp., Norwood, Mass. K. Naujokaitis, J. Dixon (Diksonas).
- 134 Kp., Chicago, Ill. K. Katkevičienė, Z. Žilvitenė.
- 136 Kp., Cleveland, Ohio. J. Versiackas.
- 139 Kp., Chicago, Ill. A. Narbutas, J. Gumiliauskas, J. Pučkorius.
- 142 Kp., New Haven, Conn. J. Dickienė.
- 146 Kp., Minden, W. Va. A. Poškienė.
- 152 Kp., Brooklyn, N. Y. E. Tishevicius.
- 153 Kp., Du Bois, Pa. T. Valunas.
- 155 Kp., Benld, Ill. K. Kvadienė.
- 157 Kp., Youngstown, Ohio. R. Lukoševičiūtė, A. Suboniene.
- 158 Kp., Springfield, Ill. K. Čivinskis, K. Račaitis, P. Runkis, J. Kasparavičius.
- 161 Kp., Christopher, Ill. J. Bagdanskas.
- 172 Kp., Duquesne, Pa. O. Gutauskienė.
- 173 Kp., Lowell, Mass. L. Paulauskas.
- 174 Kp., Bay Ridge, N. Y. Wm. Shedlow.
- 176 Kp., Neponset, Mass. W. A. Amis.
- 181 Kp., Herrin, Ill. J. Simokas.
- 182 Kp., Boston, Mass. Rev. B. E. Kubilius.
- 192 Kp., New Kensington, Pa. J. Svipas.
- 193 Kp., Toledo, Ohio. J. Sutkus.
- 194 Kp., Pittsburgh, Pa. K. Pileikis.

- 198 Kp., Akron, Ohio. V. T. Novčarškas, B. Verscekas, S. Muckus.
- 202 Kp., Rosindale, Mass. K. Blynn, A. Namakas.
- 203 Kp., Sebastopol, Pa. P. Rymas.
- 208 Kp., Chicago, Ill. Dr. Susana A. Šlakis, S. Šuolienė.
- 211 Kp., Mahanoy City, Pa. S. Gegužis, A. Gegužienė, A. Ramanauskas, O. Nevulienė, J. Petrusauskienė, V. Serkisnis, V. Majauskas.

- 212 Kp., Kenosha, Wis. S. Bacevičius, H. Labanauskas, J. Marcinkevičius.
- 217 Kp., Chicago, Ill. P. Gribenis.
- 222 Kp., Michigan City, Ind. J. P. Varkala.
- 223 Kp., Westville, Ill. P. Paulius.
- 226 Kp., Chicago, Ill. J. Mickevičius, V. Karalius, P. Galskis, Dr. A. Montvidas.
- 236 Kp., Toronto, Canada. O. Indrelent.
- 238 Kp., Chicago, Ill. Dr. A. K. Rutkauskas.
- 245 Kp., Newark, N. J. V. W. Ambrozevičius, A. S. Trečiokas.
- 246 Kp., Plymouth, Pa. K. Gaidžiūnas.
- 250 Kp., Maspeth, N. Y. D. Klinga.
- 258 Kp., Washington, Pa. M. Janavičienė.
- 260 Kp., Chicago, Ill. K. Liutkus, K. J. Mačiukas.
- 262 Kp., Waukegan, Ill. J. Mačiulis.
- 275 Kp., Springfield, Ill. S. Jančauskas, V. Simburiene, A. Latonis, V. Černauskas.
- 276 Kp., Chicago, Ill. R. Steponavičius.
- 281 Kp., Nanty Glo, Pa. A. Adriauskevičia, A. Lukoševičia.
- 284 Kp., Gary, Ind. J. Vaitkus, B. Prakuotienė.
- 287 Kp., Flatbush, Brooklyn, N. Y. B. J. Schlegaus.
- 301 Kp., Cicero, Ill. K. P. Deveikis, V. Asclia, J. A. Rašinskaitė.
- 311 Kp., West Frankford Ill. A. Radžiūnas.
- 313 Kp., Chicago, Ill. K. Jurgelionis.
- 318 Kp., Worcester, Mass. J. Dvareckas.
- 322 Kp., Chicago, Ill. Adv. A. A. Ollis.
- 332 Kp., Richmond Hill, N. Y. J. Raščius.
- 343 Kp., Indiana Harbor, Ind. S. Bartkus.
- 345 Kp., Brooklyn, N. Y. K. Michelson.
- 352 Kp., Detroit, Mich. J. Besasparis, P. Molis, F. Budvidienė.
- 353 Kp., Pittsburgh, Pa. P. Dargis.
- 354 Kp., Akron, Ohio. J. Glenskienė.
- 359 Kp., Dorchester, Mass. W. V. Anesta.
- 360 Kp., Milton, Mass. R. B. Bagočienė.
- 362 Kp., Collinwood, Ohio. P. Vaikšnorienė.
- 364 Kp., Detroit, Mich. M. Motuzaitė.
- 372 Kp., Richmond Hill, N. Y. V. Bukšnaitis.

2. Prezidentas F. J. Bagočius skelbia, kad antroji sesija uždaryta ir trečia sesija prasidės 9 val. ryte, birželio 23 d.

SESIJA TREČIA.

Trečią sesiją Prezidentas F. J. Bagočius atidarė 9:30 val. ryte, birželio 23 d., 1936 m., Lietuvių Salėje, 6835 Superior Ave., Cleveland, Ohio.

1. SLA. Sekretorius šaukia delegatų vardošauki, sesijoje dalyvauja visi delegatai; užsiregistravę antroje sesijoje.

2. Įteikiama Seimo ženkleliai Mandatų Komisijos pripažinti teisėtai delegatai, būtent: SLA. 242 kp., East New York, N. Y. delegatui Ksaverui Strumskui ir SLA. Pildomosios Tarybos nariui, Doktorui Kvotėjui, Dr. Jonui S. Stanislovičiui.

3. Prezidentas F. J. Bagočius paaiškina leidžiamo SLA. Aukšinio Jubiliejaus Albumo reikalus, ragindamas delegatus Albumą užsiprenumeruoti ir pasidaryti parinkimui prenumeratų.

4. Prezidentas Bagočius pareiškia, kad SLA. vėteranų pagerbimas įvyks ketvirtosios sesijos, ir kuomet visi delegatai, esanti Seime susirinks.

5. SLA. Sekretorius Dr. M. J. Vinikas, savo pagelbininkais SLA. Jubiliejiniam 39-tam Seime sekretoriauti pasiskiria adv. K. Jurgelionį ir „Tėvynės“ redaktorių S. E. Vitaitį.

Prezidentas Bagočius paskyrė sekamas komisijas: Marsalkos:

S. Bartkus, iš 343 kuopos, J. Brazauskas, iš 14 kuopos, K. Pocius, iš 55 kuopos.

Balsų Skaitymo Komisija: V. Česna, iš 275 kuopos, A. J. Katkauskas, iš 57 kuopos, P. Galskis, iš 226 kuopos, V. J. Vyšnius, iš 38 kuopos.

Kuopų Iešimui Sutvarkymui ta pati Iešymo Komisija: Adv. A. O. Salna, iš 63 kuopos, Kun. M. Valadka, iš 41 kuopos, V. Smulskis, iš 13 kuopos.

Rezoliucijų ir Spaudos Komisija: Dr. P. Grigaitis, iš 36 kuopos, S. Gegužis, iš 211 kuopos, Adv. K. Jurgelionis, iš 313 kuopos.

Prašymų ir Apeliacijų Komisija: Adv. K. J. Kalinauskas, iš 43 kuopos, K. Liutkus, iš 260 kuopos, W. V. Anesta, iš 359 kuopos.

Seimo Sveikėjamų ir Laiškų Skaitymo Komisija: A. Birbilienė, iš 18 kuopos, O. Zorskaitė, iš 30 kuopos, O. Žiurienė, iš 79 kuopos.

Tautiškų Centų Komisija: T. Matas, iš 11 kuopos, V. Karalius, iš 226 kuopos, J. G. Polteris, iš 14 kuopos.

Komisijų Komisija: J. Martin, iš 212 kuopos, Z. Žilvitenė, iš 134 kuopos, J. Marcinkevičius, iš 212 kuopos.

Paskirtas komisijas Seimas patvirtina. 7. Inesimas pereito seimo protokolą neskaityti.

Inesė adv. Grish, parėmė J. Virbickas. Inesimas priimtas visais balsais prieš 1.

8. Inesimas raportų neskaityti, kadangi jie yra atspausdinti SLA. Seimo Darbų Knygoje. Inesė Zakavičius, patvirtina Simokas.

Inesė Zakavičius ir parėmėjas Simokas inesimą ištraukia po to, kaip S. Gegužis paaiškino, kad SLA. viršininkai turi teisę pasirinkti formą, kokioji jie savo raportus išduos.

9. Prezidentas F. J. Bagočius pavedė pirmininkavimą Vice Prezidentui J. K. Mažuknai. Po to Prezidentas F. J. Bagočius buvo perstatytas išduoti savo raportą Seimui. Jis pateikė Seimo domei jo išspausdintą raportą SLA. 39-to Seimo Darbų ir Raportų Knygoje ir jį papildė žodžiu.

SLA. Prezidento Raportas

39-TAM SLA. SEIMUI

Cleveland, Ohio, Birželio 22 d., 1936 m.

Gerbiamas ir Gerbiami

39-to SLA. Seimo

Delegatės ir Delegatai:—

SLA. nariai suteikė man garbę ir pavedė atsakomybę, išrinkdami savo organizacijos Prezidentu ir Detoroite Seime, 1934 m., per savo atstovus, tą išrinkimą patvirtindami. Todel dabar man tenka išduoti atskaitą iš savo darbo ir podraug pateikti Seimui rekomendacijas ir patarimus, kas mano manymu pagelbės mūsų organizacijai patobulinti veikimo tvarką, prašalinti nuo senų laikų įsigyvenusių nesuipratimus ir tuomi padaryti mūsų Susivienijimą naudingesniu mūsų nariams, lietuvių išeivijai Amerikoje ir abelai lietuvių tautai.

SLA. yra principaliai savišelpos organizacija: išmoka pomirtines, pašelpas laike ligos ir nelaimės ir selpia savo narių našles ir našlaicius. Bet Susivienijimo narių ir veikėjų supratimu, jis yra mums daug svarbesnis del to, kad apart savišelpos, jo tikslai yra ugdyti ir palaikyti lietuvių ir vienyti lietuvius, kaip tokius, išblaškytus po šiaurės Amerikos kontinentą ir kelti jų tarpe kultūrą ir socialių reikalų supratimą. Todel gerbiamas Seimas man leis paliesti tuos klausimus, pasiremiant tokiu aprubežuoju patyrimu, kokį įgijau užimdamas SLA. Prezidento vietą per pastaruosius du trumpus metus.

Pateikdamas šį raportą, aš kreipiu Seimo atydą į tai, kad smulkmenų ir skaitlinių nepaduodu, apart dalykuose kur Prezidento tiesioginis veikimas yra aprašomas, nes mano bendradarbiai, kiti Pildomosios Tarybos nariai, kaip jų žinioj esančius dalykus pihai ir aiškiai raportuos. Paduodu tikrai abelą apžvalgą mūsų organizacijos padėties.

SUSIVIENIJIMO LIETUVIŲ AMERIKOJE STOVIS. Mūsų Finansai.

Perėmęs SLA. reikalus nuo Detoroito Seimo, 1934 m., su liepos 1-ma diena, radau mūsų organizacijos taip vadinamą „finansinį portolį“ labai negeistojai padėty. Šimtai tukstančių dolerių buvo įdėti į bondus, kurių vertė buvo nupulsi arba visiškai žlugusi, nes bondai buvo supirkti be jokios atodairos įvairių industrijų ir mortgičių kompanijų, kurie įstatymais einant mūsų organizacijai, — taip kaip ir jokiai kitai fraternalai pašelpos organizacijai, — buvo neleistini. Kita labai didelė dalis mūsų pinigų buvo sudėta į pasikolas, užtikrintas mortgičiais ant nejudamųjų nuosavybių. Tas pasoklas radau taipgi apgailėtoji padėty: dauguma jų duotos ant nuosavybių, kurių vertė buvo neteisingai perstatyta, bet kas blogiausiai, tai daugumai skolintojų buvo leista užsivilkti su taksais ir nuosimčių mokėjimu net per kelis metus, taip kad buvo duota proga savininkams iščiulpti iš Susivienijimui užstatytų nuosavybių kiek tik jie galėjo, ir paskui taip praskolintas nuosavybes atiduoti, užmesti Susivienijimui. Labai gaila, kad tokiomis mūsų organizacijos išnaudotojais pasirodė esanti net tokie mūsų organizacijos nariai, kuriuos mes buvome net į augstas vietas Pildomoj Taryboj arba Pastoviose Komisijose išrinkę. Tokia savo organizacijai neistikimybė iš jos narių tarpo yra daug skaudesnė, kaip kad materialiai nuostoliai, kokius mūsų SLA. del jų perfidijos turės panešti. Kai po paseka to, Susivienijimas dabar turėjo už skolas prisiimti daugybę namų, dažniausiai apieštų ir didelių pataisymų reikalaujančių ir nenormis atsidūrė namų savininko rolėj. Jei Susivienijimas būtų panašus bankui, kuris skolina pinigus ant nuosavybių gretimoj apylinkėj, tai problema nebūtų jau taip sunki. Bet dabar padėtis yra labai keblė: SLA. turi namus Worcester, Mass.; Thompsonville, Conn.; Brooklyn, N. Y.; Atlantic City; Kingston, Pa.; Waterbury, Conn ir net kebliauk Chicagoj, Ill. Jei tie namai būtų artimai vienas kito — jų valdymas ir tvarkymas būtų netaip sunkus. Dabar padėtis ir Pild. Tarybos narių priderystės yra tiesiog negalimai sunkios.

Vienok daug svarbesnis ir rimtesnis klausimas yra prieš SLA. narius, apart perimtų nuosavybių tvarkymo arba netikusių ar žlugusių bondų gelbėjimo. Pastaraisiais metais įvairių valstijų (steity) legislatorus, dažniausiai po įtekme komercialiu apdraudos kompanijų (Insurance Companies) išleido eibes visokių įstatymų, kuriais veikimas ir gvyvė visų fraternalių organizacijų yra varžoma. Fraternalės organizacijos neturi tokių augstai apmolanų administracijos aparatų, kaip komercinės kompanijos ir todel nelengva išpildyti kasmet didėjančių legalių reikalavimų. Visiems žinoma, kad nors mūsų Susivienijimas uždėda po kelis centus kas mėnesį nariams mūsų kultūriniam ir tautiniam reikalams, mūsų ratos yra daug žemesnės kaip komercinių kompanijų. Vėnok įstatymai reikalauja nuo mūsų įrodymo šimtaprocenčinės atsakomybės, paremtos daugeliu eiliniams nariams vargu įsivaizduojančiais, faktorių, būtent: 1) dabartinio turto ir investymų vertė; 2) dabartinių sekuracijų galima vertė ateity, kuri yra dalinama į tam tikras kategorijas; a) daleistina (admitted) vertė, b) rinkos (market) vertė, c) konvencijos (įvairių valstijų apdraudos komisioniarių konvencijos arbitrai nustatytos) vertė, d) amortizacijos

vertė, e) narių amžiumi, mirtingumu, etc. Jei naudojant mums prielankiausias kalkuliacijų būdais mes negalime įrodyti, kad mūsų atsakomybė yra šimtas procentų ar geriau, tai valstijos gali priversti mums apkrauti narius nepaprastais mokesčiais arba uždrausti mums turėti kuopas, rinkti pinigų ir tiesiog mūsų S. L. A. pavesti receiverio žiniui.

Imant atydom šimtus tukstančių mūsų turto sudėto į mažos vertės bondus ir kitus šimtus tukstančių sudėto dažniausiai ir mažos arba be jokios vertės mortgėms, dabartinė Pild. Taryba turėjo grumtis su problemomis, kokių ji pirmiau niekada nesitikėjo. Netikėtai kad prisiėjo mūsų sekretoriui analizuoti ir klasifikuoti mūsų bondus pagal mums prielankiausias kategorijas, bet Pild. Taryba turėjo net du nepaprastus susirinkimus, kad neleistinus bondus pakeisti į bondus, turinčius amortizacijos teises. Aišku, kad Pild. Taryba nėra finansieriai ir biržų ekspertai, nes tokie gauna šimtus tukstančių algų į metus, todėl buvo daroma kas galima, kad išgelbėti SLA. narius nuo nepaprastų mokesčių (kaip jau 1929 metais regis kad buvo apdėti), arba nuo numušimo apsaugos atlyginimo, kad tik išgelbėti Susivienijimą nuo žlugimo ir jo narius nuo nepaprastų mokesčių. Rasta išieiga, bondai išmainyti kaip geriausiai galima buvo suprasti ir ateity permatyti, ir netik SLA. išgelbėti, bet nariams nereikėjo nė nepaprastų mokesčių mokėti, nė reikėjo Pild. Tarybai numušti apsaugos atlyginimą. Todėl džiaugiuos galįs Seimui pranešti, kad nežiurint į nepaprastus sunkumus ir blogas sąlygas, pasisekė mums Susivienijimą bent iki šiol išvesti gerai ir saugiai.

Reikia man čia nedviprasmei ir aiškiai pasakyti, kad vienok Susivienijimo ateitis nepriklauso nė nuo mano, nė kito Prezidento, padrasinančių arba gražių sakinių. Susivienijimas yra jau 50 metų amžiaus organizacija, daugelis jo narių jau sensta ir todėl mirtingumas yra beveik pusantro sykio didesnis, kaip abelnai numatoma iš patyrimo (pas mus miršta apie 150, kada kitose organizacijose kaip mūsų, pagal abelną patyrimą, miršta tik 100). Tokiu būdu mūsų atsakomybė, kuri remiasi netik mūsų finansiniu stoviu, kaip augščiau paminėta, bet taipgi ir mirtingumu, narių amžiumi ir galimai laukiamomis (anticipatyv) duoklėmis, galutinai priklauso ne vien nuo to, kiek mes turto turime arba kiek jo mes galėsime išgelbėti prie dabartinės finansinės padėties, bet podraug, — ir tas svarbiausia — kiek mes jaunuolių savo organizacijoje turėsime. Nereikia man čia nė sakyti: mums seniems, ateiviams iš Lietuvos, SLA. turės užtektinai apmokėti mūsų pašelpas ir pomirtines. Mūsų Susivienijimą mes budavojaime kaip „kraiti“ arba „pasogą“ mūsų vaikams, todėl prie šio mano raportas aš nenoromis ir gal visai ne viefoje turiu pikerkti paraginimą, kad kiekvienas SLA. narys žiūrėtų, kad ne tik jo, bet ir jo draugų, giminių ir kaimynų vaikai prisirašytų prie SLA., nes mes jį budavojaime ne tiek sau, kiek jiems, mūsų ateinančiai gentkatei, mūsų visko paveldėjams.

Pranešdamas jums, delegatės ir delegatai, kas yra pasakytas, aš noriu kad jūs netik kad žinotumėt tikrą padėtį mūsų Susivienijimo, bet podraug kad suprastumėt, jo nors jūsų dabartinės ar buvusios Pild. Tarybos keliai nėra nukloti proverbiškomis rožėmis, vistiek jų organizacija yra tvirta — ir prie progos galu pasakyti žinodamas padėtį kelių šimtų kitų mūsų Susivienijimi panašių organizacijų (ir netik fraternalių, bet ir komercinių apdraudų bendrovių), kurios nustojo milijonus ant negerų bondus ir šimtus milijonų ant blogų mortgėjų, — daugiausiai ant farmų vidur-vakarinės valstijose, kad kol kas mūsų SLA. jokio pavojaus nėra, kad mes esam geresniais stovy kaip daugelis kitų organizacijų ir kad visko ko mums reikia, tai geresnio bendradarbiavimo ir prašalimo iš mūsų organizacijos visų tų elementų ir faktorių, kurių pirmiausia ir vieništelė užduotimi ir idealu yra žaisti politika ten, kur jokioms politikoms vietos negali būti.

Mūsų Kultūrinės Pastangos.

Mūsų SLA. yra lietuvių organizacija ir nežiurint kokių religinių, politinių, drauginių arba ekonominių persitikrinimų arba nusistatymų mes asmeniškai nebūtume, kad lietuviai mes rupinamės lietuviybės palaikymu. Todėl dabar ir mūsų konstitucijoje tautiniai ir kultūriniai tikslai yra aiškiai pabrėžti. Per pastaruosius du metus Pild. Taryba su pagalba apskričių ir kuopų kiek aplinkybės leido, šioje srityje veikė sekančiais būdais:

1. Rengė koncertus ir prakalbas, visas pastangas kreipdami į mūsų jaunimą, kad jį prie SLA. pritrauktų. Man pačiam buvo duota proga pasakyti net 29 kalbas.
2. Rėmė jaunuolių mokykles, kur tikslai kuopos rado galimybę mokyklėse įsteigti ir gauti tinkamus mokytojus ir vedėjus.
3. Sėpė augštesnius mokslus einantį mūsų jaunimą, kiek Moksleivių Fondas leido tai daryti ir net iš kitų fondų tam tikslui pinigų skolino.
4. Pastangos yra dedamos gauti iš Lietuvos Švietimo Ministerijos Amerikos lietuviams specialiai pritaikintus vadovėlius: skaitymo, gramatikos, dainų ir šokių. Tuo tarpu brol. Bajoras baigia rengti vadovėlių, kuri Pild. Taryba yra nutarusi išleisti kaip tik greit bus galima.
5. Yra mėginama sudaryti galimybes pasikeisti su Vytauto Didžiojo Universitetu Kaune studentais; kad galėtume kas metas pasiųsti iš Amerikos į Lietuvos Universitetą bent kelis Amerikos lietuvių berniukus ir mergaites ir panašų skaitlių priimti iš Lietuvos. Toks jaunuolių-moksleivių pasikeitimas suartintų išsivijimą Lietuvai ir supažindintų Lietuvos lietuvių su mūsų siekais, vargais ir problemomis.

Kadangi mūsų Susivienijimo materialės išgalės plačiam kultūriniam darbui yra labai apribuotos ir iš tų centų, kuriuos nariai sumoka negalime laukti didelių sumų, tad SLA. nariai ir veikėjai turės atkreipti rimtą atydą suradimui naujų šaltinių įplaukoms mūsų kultūriniam darbams, nes kitaip visi mūsų ir geri ir praktiški planai ir sumanymai turės tiktai tokiais ir pasilikti. Kuopos ir apskrčiai galėtų žymiai mūsų kultūros ir jaunuolių reikalams fondus sustiprinti, reng-

dami tam tikslui išvažiavimus (piknikus), perstatymus, vakarelius ir kiekviename susirinkime ar sueigoje renkant aukas. Penkiolikos tukstančių narių armija yra galinga jėga, jei tik sutartinai mokesime dirbti.

Mūsų Narių Sugyvenimas.

SLA. yra organizacija, kurioj priklauso asmenys įvairių religinių, ekonominių ir politinių įsitikinimų ir todėl, savaime suprantama, kad nuomonių skirtumas viename ar kitame klausime pagimdo tarpsavinius nesupratimus. Iš to atžvilgio mes gal nesame taip laiminę, kaip kiti mūsų Amerikos lietuvių susivienijimai, kuriuose priklauso tiksliai vienokio tikėjimo arba politinių pakraipų nariai. Vienok prigimtas žmonių geismas turėti didesnį skaitlių savo bendraminčių viename ar kitame darbe, sudaro mūsų SLA. lenktyniavimų aplinkybes, kurių paseka turėtų būti žymus mūsų organizacijos augimas naujais nariais. Mūsų SLA. nelaimė, vienok, yra tame, kad nekurie nariai ir veikėjai apsisvylę kokiame dalyke, panaudoja mūsų organizaciją ir jos reikalus savo asmeniškiesiems kerštam ir neapykantai. Štai mes ką tik pergyvenome vieną iš nemaloniausių mūsų organizacijos gyvenimo periodų, kada viršininkų rinkimai ir agitacija už vienus ar kitus kandidatus į Pild. Tarybos vietas buvo paversti į bauriausius rūšies asmeniškų šmeižtus ir įkriminavimus. Tokia nuodinga ir kerštinga nuotaika mūsų fraternalę organizaciją neturėtų ateity rasti vietos ir tokie nariai, kurie savo agitacija šmeižia savo organizacijos brolius ir kenkia organizacijos prestižui, neturėtų būti toleruojama narių tarpe. Leidžiant tokiai padėčiai būti ir toliau, kokia buvo nekurių nepatenkintų narių nuo Detroito Seimo sutverta, išardys ir pražudys mūsų Susivienijimą. Todėl šis Seimas turės tarti savo žodį, ką turi Pild. Taryba daryti su tokiais nariais, kurie nuolatos ir atkartotinai įtaria Seimų delegatus parsidavėliais, paperkamais pastumdėliais, o organizacijos viršininkus esant vagimis ir grafteriais?

Pildomosios Tarybos Darbai.

Sekant praėjo Seimo. nutarimais ir abelnai konstitucijos Pildomajai Tarybai uždėtomis pareigomis ir suteiktomis teisėmis, Pild. Taryba darė viską, kad mūsų organizacija taptų stipresnė, įtekmingesnė ir naudingesnė. Trumpai galu apibūdinti tik svarbiausius žygius, nes nariai skaitydami Pild. Tarybos posėdžių protokolus, turėjo progą susipažinti su smulkmenomis:

1. SLA. administracijos išlaidos yra didesnės, kaip gaunamos lėšų fondui įplaukos ir todėl Pild. Taryba turėjo ekonomizuoti kur tik buvo galima: laikinai sumažino „Tėvynę“, atšaukė subsidijas visokioms komisijoms, suretino Pild. Tarybos suvažiavimus, numušė net konstitucijoje numatytus dienpinigių Pild. Tarybos ir komisijų nariams ir taupė visur, kur tik buvo galima, nors susibėgusios aplinkybės nevisada taupumui buvo prielankios.

2. Įvesti SLA. nauji apdraudus skyrė, su kuriais veikėjams ir organizatoriams geriau susipažinus, yra galimybė mūsų organizaciją išauginti iki 50,000 narių, vietoj dabartinio 15,000.

3. Paskelbtas SLA. Auksinio Konkurso Vajus ir buvo dedamos milžiniškos pastangos šį vajų padaryti pasekmingu ir atmintinu. Vajaus daviniai, kuriuos raportuos mūsų sekretorius, yra džiuginanti, nes atnešančios kokių sumlaikius Amerikos lietuvių dabar turi pergyventi, narių gauta daugiau kaip drisose tikėtis. Daugelis naujų narių yra čia gimę jaunuoliai. Jei ne mūsų „politikierių“ kerštingi ginčai ir keliami vaidai ir suirutės, pasekmės būtų buvusios daug geresnės. Nors vajus oficialiai baigiasi su 1-ma diena liepos, šių metų, bet Seimas gal ras naudingų jį pratęsti iki naujų metų, nes praėjus rinkimų ginčams, organizatoriai turės progą ramiai savo darbą varyti.

4. Šis Seimas yra mūsų organizacijai istoriškas ir Jubiliejinis Seimas, nes šį metų sueina 50 metų nuo SLA. pradžios ir todėl Pild. Taryba norėdama pažymėti tą faktą išleisdžia SLA. ALBUMĄ. Mes pilnai įvertinam faktą, kad jis galėtų būti didesnis ir pilnesnis, bet susibėgusios aplinkybės neleisdžia mums jį padaryti tobulu. Mes norėjome, kad šis Albumas būtų atspindžiu netik SLA. penkių dešimtų metų gyvavimo, veikėjų ir viršininkų atvaizdų rinkinys, bet kad jame būtų tilpę atvaizdai mūsų Amerikos lietuvių abelno gyvenimo, augimo, nuveiktų darbų ir mūsų gyvenime pasijūčiusių asmenų. Bet ne visų buvom suprasti ir ne nuo visų gavome reikalingą kooperaciją. Prie to pagaminom gražius apvalius, prie langų etc. priklijuoti galimus litografuotus SLA. 50 metų jubiliejaus atminimo ženklelius, kuriuos esu tikras kad nariai įsigys ir naudosis jais kaip garbės ženklais, ir rems tokius profesionalus ir biznierių, kurie tokiais ženkleliais turės teisę pasipuošti savo ofisus, biznio vietas, namus ir automobilius.

Rekomendacijos Seimui.

Gyvenimas mūs mokina ir verčia mūsų veikimo, tvarkymo ir augimo budus ir paratą laipsniškai tobulinti. Tuo tikslu rekomenduojų Seimui sekančias reformas:

1. Pertvarkyti SLA. Pild. Tarybos rinkimų tvarką taip, kad nariai galėtų rimtu būdu savo organe apkalbėti kandidatų tinkamumą ir tuomi prašalinti agitaciją pašalinėje spaudoje. Tokiu pat nutarimu uždrausti visus ir visokius komitetus, kurie mūsų organizacijon tiktai piktnaudžiauja ir suirutės įnešė, ir padaryti prasiežinti SLA. nariams dalyvauti arba naudotis pašaliniais rinkimų agitacijos būdais.
2. Įsteigti „Rinkimų Komisiją“, kaip pastovią komisiją, Seime renkama. Dabar dažnai rinkimus aktualiai tvarko, veda ir net balsus skaito (per savo paskirtą balsų skaitymo komisiją) rinkimų daviniais užinteresuoti asmenys. Rinkimai ir visa tvarka turėtų būti visai nepriegulminga nuo P. T. arba kandidatų į viršininkus.
3. SLA. Pild. Tarybos rinkimai turi būti pertvarkyti taip, kad vienais rinkimais būtų renkami bent trys nariai, o kitais keturi, nes mūsų organizacijos reikalai dabar taip komplikuoti, kad tiesiog yra pavojinga jei kokiuose rinkimuose visi nauji viršininkai būtų išrinkti.

4. Panaikinti Prezidento ir Išdinkno pagelbininkes, nes tai yra techniška fikcija. Nė Prezidentas nė Išdinknas negali pasamdyti raštinei darbininkės už \$10.00 ar \$15.00 į savaitę. Seimas turi nustatyti atatinamą atlyginimą kaip Prezidentui taip ir Išdinknui, o raštines sutvarkymą palikti jų nuožiūrai. Be išlaidų raštines reikalams nė vienas nė antras prie dabartinės tvarkos negali apsieiti. Kas kita būtų, jei visi viršininkai būtų Centre, kaip yra kitose, didesnės fraternalės organizacijose. Tada visi rekordai ir korespondencija būtų vedama iš vienos vietos. Pas mus yra labai daug duplikuoto darbo, kurio, kol kas, aš nenumatau kaip būtų galima išvengti. Kad Susivienijimo Prezidentas nėra vien tik to garbingo titulo nešėjas, Seimas galės suprasti iš šių faktų: per 23 mėnesius buvo priimta 12,900 visokių laiškų, orderių, dokumentų, paliudymų, etc. Nėkurie orderiai, kaip išmokėjimai komplikuoti pomirtinių arba pašėpų, susideda nuo 10 iki 200 atskirų ir įvairių lapų. Tuo pačiu laiku parašyta ir atsakyta laiškų ir išsiusta peržiūrėjus ir pasirašius orderių, paliudymų, etc. net 13,300. Prie to dabartiniam Prezidentui esant advokatu, prisieina risti labai daug kėblių legalių klausimų, už kuriuos, jei nėra aktualiai užvestos bylos, kur jis asmeniškai turi dalyvauti, nėra joks atlyginimas mokamas. Iš patyrimo galu pasakyti, kad praėity Prezidentas Susivienijimo reikalams davė abelnai imant po 4 valandas į dieną savo laiko.

5. Seimas turi butinai sutvarkyti padėtį mūsų apskričių ir išaiškinti jų privilegijas ir priderystes, legalizuojant juos. Dabar apskrčiai neturi jokių legalių teisių, bet yra liuosas kelių kuopų susibūrimas bendram veikimui. Prie geros tvarkos apskrčiai gali būti labai įtekmingu ir naudingu faktorium mūsų Susivienijimo gyvenime, kaip tai parodo mūsų Massachusetts apskritys, Connecticut ir Pittsburgho apskrčiai.

6. Seimas turi pertvarkyti mūsų pavienių narių padėtį. Pavienių turime apie 200 ir iki šiol jie buvo priškaitomi kaip nariai 126 kuopos, vadinamos „Centro Kuopa“. Tie pavieniai nariai turi prisijusti savo mokesčius kuopos sekretoriui, kurs su vietinių narių mokesčiais perduoda Centro Sekretoriui. Pavieniams tad prisieina apmokėti persiuntimo išlaidas, nuo kuopos jokių patarnavimų, apart sumokėjimo duoklių, negali laukti, bet jie yra verčiami mokėti net po 10c. kas mėnesis kuopos reikalams. Jie skundžiasi ir rugoja. Mano manymu, reiktų sutverti pavienių kuopą, specialiai Centro Sekretoriaus žinioj, ir suteikti jiems, kaip ir kitiems SLA. nariams, rinkimų ir atstovybės teises.

7. Seimas turi įsteigti SLA. nuosavybių tvarkymo aparatą. Dabar vienos nuosavybės yra pavestos Prezidento, kitos Sekretoriaus, o trečios Išdinkno žinion. Kol turėjome tiksliai vieną-antrą namą, tai nebuvo sunku. Dabar padėtis diktai pasunkėjo. Kaip Išdinknui, kuriam prisieina net keliolika namų prižiūrėti, padėtis yra tiesiog negalima. Užmetinėjamai, įtarimai, įvairūs šnibžėjimai ir gandai dar daugiau apsunkina Pild. Tarybos narius, kurių gyvenimas nėra jau ir taip saldus.

Baigdamas šį raportą, asmeniškai dėkavoju delegatėms ir delegatams ir prašau jų padėkoti kuopų veikėjams ir nariams, kurie prie dabartinių sunkių aplinkybių rado galimybę kooperuoti Susivienijimo labui su dabartine Pild. Taryba ir su manim kaippo organizacijos Prezidentu, ir podraug užtikrinti šį Seimą, kad jis sekant narių man ir dabartinei Pild. Tarybai ir jos nariams paskutiniuose rinkimuose pareikštu pasitikėjimu, man prisieis ir ateity organizacijos reikalų vadovybė, kad duosiu Susivienijimui ir jo atečiai viską, ką mano protas, išsilavinimas ir gabumai leis, ir kad organizacijos reikaluose, kaip praėity, taip ir ateity visada veiksiu bešališkai, lygiai ir teisingai.

F. J. Bagočius,

SLA. Prezidentas.

Įneša Deiveikis, paremia V. Černiauskas, priimti Prezidento raportą kaip išduotą žodžiu taip ir spausdintą. Mačiukas įneša diskusijas uždaryti ir įnešimas vienbalsiai priimtas. Prezidento raportas priimtas visais balsais prieš 8 balsus.

10. Prezidentas Bagočius perima pirmininkavimą ir pakviečia Dr. A. Montvidą pateikti tolimesnį Mandatų Komisijos raportą.

Dr. A. Montvidas praneša, kad Mandatų Komisijos nariai nesusitaikė dėl Stasio Michelsono mandato priėmimo: didžiuma rekomenduoją priimt, mažuma pavest Seimui delegato reikalo priėmimą.

Tiškevičius įneša, Pocius ir Valadka paremia, priimti didžiūmos komisijos rekomendaciją. Padavus įnešimą balsavimui, už įnešimą 110 balsų, prieš įnešimą 82 balsai.

Prezidentas F. J. Bagočius paskelbia, kad Stasys Michelsonas priimtas delegatu šiame Seime.

Trečią sesiją Prezidentas F. J. Bagočius uždarė 12:30 val. popietį paskelbdamas, kad ketvirta sesija prasidės 2 val. popietį.

KETVIRTA SESIJA.

Ketvirtą sesiją atidaryta 2:15 val. popietį. Sekretorius šaukia delegatų vardus. Prezidentas Bagočius pakviečia vice-prezidentą J. K. Mažukną išduoti savo raportą.

1. Vice-prezidentas J. K. Mažukna pateikia Seimui savo raportą, skaitydamas iš SLA. 39-to Seimo Darbų ir Raportų Knygos.

SLA. Vice Prezidento Raportas

SLA. 39-tam Seimui, Birželio 22, 1936,

Cleveland, Ohio.

Gerbiami SLA. 39-to Seimo Dalyviai:—

Gerai žinodamas, kad šiam Seimui bus suteikti platus raportai iš viso SLA. Pild. Tarybos ir Pastoviųjų Komisijų veikimo ir finansinio stovio, nematau reikalo pakartoti tuos pačius sakinius, kas buvo pasakyta ilguose Pild. Tarybos suvažiavimo protokoluose, kurie tilpo „Tėvynėje“ ir kiekvienas Susivienijimo narys turėjo progos patęmyti. Todėl aš čia pridodu kotrupian-

sioj sutraukoj mano veikimo raportą nuo pereito SLA. Seimo iki balandžio 1 d., 1936.

Pildomosios Tarybos Suvažiavimai.

Pild. Tarybos suvažiavimai įvyko penki. Kiekvienam jų dalyvavau, neapleisdamas nė vienos sesijos ir nė vieno tarimo. Tie visi tarimai ištisai tilpo „Tėvynėje“, Pild. Tarybos suvažiavimų protokoluose. Taipgi turėjau progą dalyvauti ir kituose dviejuose suvažiavimuose. Pirmas toksai suvažiavimas įvyko Pittsburghe tuojau po praėjo Seimo. Tame suvažiavime dalyvavo keturi Pild. Tarybos nariai: Prezidentas, Vice Prezidentas, Sekretorius ir Išdinknas. To suvažiavimo tarimai taipgi tilpo „Tėvynėje“. Antrame suvažiavime dalyvavau New Yorke, kaipoj vajuas komisijos narys. Suvažiavimas įvyko birželio 17 d., 1935 m. Suvažiavime dalyvavo trys komisijos nariai ir Sekretorius. Tarimai tilpo „Tėvynėje“.

Susirašinėjimai.

Susirašinėjimų SLA. reikalais turėjau daug: laiškų esu parašęs apie penkis šimtus ir tiek pat esu aplaikęs. Visados į laiškus atsakiau tuojau.

Krivulės.

Visos krivulės, kurios buvo man prisiųstos, visados buvo su atsargumu peržiūrėtos, pasirašytos taip, kaip aš galėjau suprasti geriausiai ir pasiųstos į nurodytą vietą į 24 valandas laiko. Viso krivulių buvo 77.

SLA. Jubiliejinis Vajus.

Bunant vienam iš Vajaus Komisijos narių ir sykiu Pild. Tarybos nariu, yra mano pageidavimu, kad šis Jubiliejinis Vajus būtų kopasekmingiausias. Todėl, sulig mano geriausio supratimo ir išgalės dirbau, parašydamas vieną-kitą agitatyvišką staispą į laikraščius ir į organą „Tėvynę“. Esu aplankęs ketelį Susivienijimo kuopų su agitatyviška kalba. Turėjau progą net ir Toronto, Kanadoj, Susivienijimo veikėjus aplankyti ir SLA. 236-tos kuopos parengime pasakyti prakalbą už Susivienijimą. Taipgi turėjau progą per penkis savaites garsinti Susivienijimo Vajų per radio iš Pittsburgho stoties WWSW.

Jubiliejinis Vajus turėjo užsibaigti su gegužės 1-ma diena, š. m., bet peritais Pild. Tarybos suvažiavimas tą Vajų paliko ilgiam laikui — iki šiam 39-tam Seimui, tikėdamas, kad šio Seimo gerbiami delegatai suteiks specialius palengvinimus dėl naujų narių ir geresnio atlyginimo del organizatorių ir pratęs Vajų ilgiam laikui. Mano supratimu, šis Vajus turėtų tęstis visą metų ir turėtų būti suteiktos kolengviausios išlygos del naujų narių ir geresnis atlyginimas del mūsų organizatorių.

Kokios pasekmės iki šiam laikui buvo, negalėčiau pasakyti, nes man nėra galmybės tą susekti. Tikiau, kad gerbiamas Sekretorius suteiks kiek informacijų apie Vajaus pasekmes. Nežiurint kokios pasekmės dabar yra, bet but galėję būti daug geresnės, jei tas darbas būtų nestatomas ir neboikotuojamas per kai kuriuos šios organizacijos narius. Nors yra labai nemalonu taip išsireikšti, bet ką padarysi, kad taip yra ir tai daugumas iš mūs žinome.

Siuntimas Delegato į Lietuvų Pasaulinį Kongresą.

Pilnai pritariu siuntimui delegato nuo SLA. į L. P. Kongresą. Bet tuo pačiu sykiu buvo mano nusistatymas, kad komžiausiai padarius išlaidų Susivienijimui, Delegatais Pild. Taryba pasikyrė gerb. Prezidentą Bagočių ir gerb. „Tėvynės“ red. Vitaitį. Atsisakius gerb. Bagočiui važiuoti — ta atstovybė atlikti prisiėjo vienam gerb. Vitaičiui. Išlaidos tai misijai buvo padarytos mažiau šesių šimtų dolerių.

Pastoviosios Komisijos.

Su Pastoviųjų Komisijų nariais turėjau labai mažą susizinojimo, todėl apie jų veikimą galėčiau pasakyti mažai. Buvau atsikreipęs į komisijų pirmininkus tuais reikalais organizacijos veikime, bet atsakymo neaplaikiau. Prasidėjus Vajui, parašiau atsisaukimą į „Tėvynę“, kad komisijos prisidėtų prie Jubiliejinio Vajaus veikimo, bet kol kas negalėjau patęmyti to veikimo; išskyrus ponios K. Stanislaw Jaunuolių Komisijos pirmininkės, kuri yra parašius į „Tėvynę“ porą ilgų straipsnių anglų kalboj, kaipoj atsisaukimą į Amerikos lietuvių jaunuolių. Gal but komisijos veikė, bet aš to veikimo negalėjau patęmyti, nors ir visą veikimą seku atydziai „Tėvynėje“.

Reikalingi Pakeitimai.

SLA. išgyveno penkios dešimtys metų. Žinome visus įvykius Susivienijime. Kas įvyko per tą laikotarpi — turėjome daug ko pasimokyti iš tų visų įvykių. Šiandien Susivienijimas ne tas, kas buvo penkios dešimtys metų atgal. Susivienijimo tvarka, veikimo aparatas visoms finansinėms transakcijoms yra labai sunkus; stapdo veikimą ir neša didelių nuostolių Susivienijimui. Tas veikimo aparatas turi būti pakeistas šiame Seime, jei norim, kad Susivienijimas būtų pavyzdingas ir naudingas savo nariams ir visai lietuvių tautai. Sugestijų nedarau, nes yra paduoti nauji sumanymai šiam Seimui del pagerinimo to aparato per kuopas ir Pastoviųjų Komisijų narius. Reikia juos tik priimti.

Prie Užbaigos.

Baigdamas šį savo trumpą pranešimą, gerbiavam Seimui linkiu koširdingiausiai geriausios tvarkos ir pasekmių. Kartu tariu širdingą aciu už suteiktą man garbę eiti šios didžios ir garbingos organizacijos SLA. Vice Prezidento pareigas.

Jei bus ant toliau man suteikta ta garbė — prizadu del SLA. dirbti kogeriausiai ir kiek mano spēkos ir protas pavels.

Lai gyvuoja SLA.! Lai gyvuoja šis Jubiliejinis Seimas!

J. K. Mažukna,

SLA. Vice Prezidentas.

Įneša H. Labanauskas iš 212 kp., paremia A. Grigienė iš 14 kp., priimti vice-prezidento raportą kaip jis buvo skaitytas. Įnešimas priimtas vienbalsiai. (Daugiau bus)

Cleveland'o Seimai-Kongresai

Rašo P. Bajoras.

CLEVELANDO LIETUVIAI.

Clevelandas yra didelis miestas — turi arti milijono gyventojų ir randasi prie Erie ežero. Lietuvių jame yra apie 16,000. Yra nemaža lietuviškų bižnių, keletas lietuvių profesionalų ir vienas lietuviškas savaitraštis „Dirva“.

Clevelando lietuviai gyvena neblogai. Daugelis turi nejudančias nuosavybes. Kulturoje jie, jei ne augščiau, tai ir nežemiau už kitų miestų lietuvius stovi. Vieningumo, kiek teko patirti, Clevelando lietuviuose nestokuoja. Partijų ir frakcijų nemaža, bet kai kuriuose kultūriniuose darbuose broliškai sugyvena. Dėka to jie šiandien jau gali pasididžiuoti vienu begaliniai reikšmingu darbu, tai Lietuvos Kultūrinio Darželio, už kurio iniciatyvą bene didžiausią padėką priklauso „Dirvos“ leidėjui-redaktorius p. K. S. Karpui. (Apie minimą darželį parašysiu kitoje šio straipsnio vietoje.)

Prie to, clevelandiečiai yra malonūs ir vaišingi. Matomai, jie dar „nesugadyti“ tokios augštos kultūros, kaip, pavyzdžiui, New York — to tarpinio kataliko, kur pavienis žmogus tik mažutis, skubiniai gyvenimo bangų nešamas vandens lašelis. Svetimų miestų lietuvių clevelandiečiai vaišino kaip savo tikruosius gimines, kaip brolius. Ypač parapijonai širdingai priėmė savo parapijonus. Man šitai teko pergyventi ir clevelandiečių širdingumu galiu pasigirti. Tikiu, kad nekeitip apie Clevelando lietuvių atsiliepimą ir kiti seimuose ir kongresuose buvę delegatai bei svečiai.

Šioje tai geros širdies lietuvių ir Amerikos vidurvakarių valstijų sostinėje nuo birželio 19 iki 27 d. ėjo gana žymių ir svarbių lietuviškų įvykių. Čia buvo Amerikos Lietuvių Tautinės Sandaros seimas, čia įvyko Lietuvos demokratų bei atstauti Amerikos lietuvių kongresas. Atlaikyti taipgi tautinio nusistatymo Amerikos lietuvių konferencija. Buvo skulptoriaus P. Rimšos kurinių paroda. Pagaliau — nuo birželio 22 iki 27 dienai — ėjo didžiausias lietuvių organizacijos — Susivienijimo Lietuvių Amerikoje — Jubiliejinis 29-tas seimas. Apie pastarąjį rašau atskirai, o apie čia suminimus seimus ir kongresus bei parengimus nors trumpai paminėsiu.

SANDAROS SEIMAS

Amerikos Lietuvių Tautinės Sandaros seimas įvyko birželio 19-20 dd., Lietuvių Svetainėje. Kiek teko patirti, tame seime dalyvavo apie 40 delegatų. Seiminė nuotaka buvo gera: padaryta ištisa eilė nutarimų ir išrinkta nauja valdyba: Prezidentu ilgu metus SLA. Prezidentu buvęs p. S. Gegužis; k. li vice prezidentai, kurių pirmuoju p. Narvidas iš Chicag, il. l. l. d. D. Pivorunas, iš Chicagos ir sekretorių senasis sekretorius p. Bielska.

Be kitų nutarimų, išnešta rezoliucija, pagedaujant Lietuvai demokratybės atseteigimo ir platesnių laisvių Lietuvos gyventojams.

Birželio 20 d. vakare, toje pačioje svetainėje įvyko A. L. T. Sandaros seiminė vakarienė. Svečių dalyvavo apie 100. Visa eilė žymesnių kalbėtojų pasakė

kalbas. Jų tarpe buvo SLA. Garbės Narys ir veteranas Dr. J. Šliupas, skulptorius P. Rimša, SLA. Sekr. Dr. M. J. Vinikas, „Tevynės redaktorius“ p. S. E. Vitaitis, „Sandaros“ red., p. M. Vaidila ir kiti.

Po vakarienės buvo šokiai. Tikima, kad po šio seimo Sandara gaus naujos energijos, nes savo priešaky turės gyvą ir šventai atsidavusių lietuvių reikalams darbuotojų, naujai išrinktą prezidentą S. Gegužį.

LIETUVOS DEMOKRATIJA ATSTIEGTI KONGRESAS

Šis senai garsintas kongresas įvyko Carter viešbuty. Man jame neteko dalyvauti, bet kiek nugirdau iš tenai buvusių — sakoma, kad kongresas pavyko: dalyvavo apie 380 atstovų iš visų Amerikos lietuvių kolonijų, kurie atstovavo daugelį lietuviškų draugijų ir buk tai apie 70,000 organizuotų lietuvių.

Kongresu vadovavo: „Kleivio“, „Laisvės“, „Naujių“, „Naujosios Gdynės“ ir „Vilniaus“ redaktoriai. Pirmininkavo clevelandietis Dr. J. Vitkus. Sekretore buvo SLA. Išdo Globėja p-lė E. Mikuziūtė. Kongrese taipgi dalyvavo SLA. Prez. F. J. Bagočius ir Išdinininkas K. P. Gugis. Esą, dalyvavę nemaža SLA. kuopų atstovų.

Išnešta rezoliucija prieš Lietuvos dabartinį režimą ir išrinkta pastovus nacionalis komitetas veikti už demokratybės atseteigimą Lietuvoje ir kovai prieš karą.

To paties kongreso 21 d. popietinė sesija buvo specialiai pasvęsta Dr. J. Šliupui, kur tartasi apie etiniai-kultūrinį veikimą tarpe Amerikos lietuvių. Šioje sesijoje plačiai kalbėjo Dr. J. Šliupas. Po to suorganizuota specialis Etinės Kultūros Centras Amerikoje, kurio buveinė bus Chicagoje.

TAUTININKŲ IR SANDARIEČIŲ KONFERENCIJA

Birželio 21 d., Lietuvių svetainėje įvyko tautiška nusiteikusių Amerikos lietuvių pasitarimas-konferencija. Dalyvavo apie 50 asmenų. Įžangines kalbas pasakė Dr. M. J. Vinikas, S. Gegužis, K. Jurgelionis ir kiti.

Susirinkimas buvo gyvas. Po ilgokų pasikalbėjimų, apgalvotų delei buvusių nesusipratių pareity tarpe tautiniai nusiteikusių Amerikos, lietuvių, ypač vadų, išnešta trys rezoliucijos. Rezoliucijose pareiškama santaikšaus sugyvenimo tarpe augščiau minėtos ideologijos žmonių; reikiama noras dėti pastangas išlaikyti tautybę Amerikoje, ypač jaunimo tarpe, ir reikalauta sušaukti tautinės ideologijos Amerikos lietuvių nacionali kongresą. Tokio kongreso sušaukimui išrinkta komitetas, į kurį įeina žymesnių kolonijų penki asmenys, jų tarpe vienas iš Tautinės Sandaros ir vienas iš Amerikos Lietuvių Tautinės Sąjungos. Kongreso sušaukimui laikas nenustatytas — palikta pačiam komitetui tai atlikti. Tikima, tačiau, kad kongresas turės įvykti dar šiemet.

Bendrai imant, reikia pasakyti, kad kongresas rodė geros nuotaikos: pasidalyta bendromis mintimis apie Amerikos lietuvių bėgancius gyvus reikalus, pamatyta anksčiau padarytų klaidos ir padaryta įžanga

subendrinimui svarbiems išėjimams darbams dirbti.

„PIRMOJI NAKTIS“

Birželio 21 d. vakare, Lietuvių svetainėje, parinktiniai Clevelando lietuvių artistai ir jaunimečių mergaičių būrelis vaidino p. K. S. Karpiaus parašytą komediją „Pirmoji Naktis“. Veikalėlis, dalinai, pritaikintas pirmą naktį į seimą atvykstantiems delegatams.

Vaidino šie artistai: P. Luiza, A. S. Luiza, B. Rasilutė, Ona Karpinė, T. Babarskaitė, J. Lukoševičius, P. Slauta, J. Labanauskas, A. Miliauskaitė, J. Petrauskas, V. Bukšnaitis, L. Zubrika, H. Butkiutė, R. Lukoševičiūtė, D. Lucas ir J. Polteris (jaunasis).

Suvidinta neblogai. Žmonių buvo pilnutėlė svetainė. Žinoma, delegatai ir delegatės dominavo.

Po vaidinimo buvo šokiai. Susirinkusieji pasidarė nemaža pažinčių ir smagiai pirmąją naktį Clevelande praleido.

CLEVELANDO MENININKŲ KONCERTAS

Birželio 23 d. vakare, Lietuvių svetainėje buvo Clevelando lietuvių menininkų koncertas. Programą vedė p. K. S. Karpis. Išpildė šie artistai ir artistės: J. W. Benderis, B. Rasilutė, J. S. Urbonas, J. M. Rastienis, N. Skirbantas ir B. Žiurienė.

Programas išpildyta, palyginamai, gerai. Ypač gražiai dainavo J. S. Urbonas, J. Rastienis ir pianu skambino B. Žiurienė.

Žmonių koncerte buvo nemaža. Po koncerto buvo šokiai.

SEIMINĖ VAKARIENĖ

Birželio 24 dienos vakare, Carter viešbuty įvyko SLA. seiminė vakarienė. Svečių į vakarienę atsilankė apie 400. Daugiausia buvo SLA. seimo delegatai ir delegatės. Vakarienė pasižymėjo tuo, kad jos vedėjas, Seimo Rengimo Komisijos pirmininkas, p. P. J. Žiuris, padarė naujovišką ir visiems patinkamą tvarką: kalbėti davė tik SLA. prezidentui, o kitus žymesnius svečius tik perstatė, o publika juos aplodismentais pasveikino.

Išpildyta taipgi ir trumpas muzikalis programos. Dainavo: p. Z. Vitaitienė, jos dukterėlė Genovaitė akompanuojant ir pagaliau dainavo p. V. Bukšnaitis, p. M. Virbickaitė akompanuojant. Visą vakarienės laiką pritaikintus muzikos šmotelius grojo geras orkestras.

Po vakarienės buvo šokiai, kurie tęsėsi iki 2 val. ryte.

Beje, birželio 24 dieną pripuolė švento Jono. Kadangi vakarienėje radosi nemaža Jonų delegatų, tai jų draugai ir pažįstamieji Jonas kilstelėjo į viršų, o Jonams reikėjo į kišenę įkišti ranką ir savo draugus už tai pavalšinti... Bet ką bepažinti — sukaktuvės yra sukaktuvės, nors ne visi mes esame Jonai, tačiau visi — tik žmonės.

JAUNIMO VAKARAS

Birželio 25 d. vakare, Lietuvių svetainėje įvyko SLA. delegatų-jaunuolių rengtas vakaras. Žmonių į parengimą atsilankė pažymėtinais mažai. Žadėtas programos nepildyta. Vis kas baigta šokiais. Upas išrodė prastas.

Negerai. Negerai, kad senesni žmonės jaunuoju rengiamu pramogų neparemia. Bet negerai, kuomet ir patys jaunuliai savo broliukų ir sesučių parengimais nesidomi. Juk Clevelande yra daug jaunimo, o

parengime matėsi iš viso ne kiek daugiau, kaip pusė šimto jaunulių. Kur tad buvo tie tūkstantčiai clevelandiečių vaikinių ir merginų?

Pagaliau, gal kiek kalti ir patys rengėjai: juk iki pat 25 d. popiečio dar patys rengėjai nežinojo, kur parengimas bus: Carter viešbuty ar Lietuvių svetainėje. Matomai, žmonės buvo kiek apsimaišę dėl vietos nežinojimo ir todėl taip „skupiai“ atsilankė.

DARŽELIS IR SLA. VETERANŲ PAGERBIMAS

Antradienio popietinėje sesijoje SLA. seimo sesija pertraukta kiek anksčiau, tikslu aplankyti Clevelando Lietuvių Kultūrinį Darželį. Į vietą visi delegatai nuvyko privačiais automobiliais ir autobusu.

Darželis, kuomet jis bus užbaigtas, bus gražus kultūrinis ir amžinas netik Clevelando, bet ir visų Amerikos lietuvių paminklas. Jis, kiek man aiškino vietiniai, užima du akru mėš. Randasi gražiame miesto sode. Lietuviams atateko pažymėtina: graži vieta: iš abiejų pusių eina platus keliai. Darželis randasi tarpe volkiečių ir grekų darželių. Simbolinė kaimynystė: volkiečiai kaimynai Lietuvai, o grekai turi artimumą savo tautybei.

Darželio planas prisiųstas iš Lietuvos. Amerikoje tik kiek modifikuotas delei teknikumų.

Visa jo struktūra vaizduoja lyrą — muzikos simboli, nes lietuviai yra dainių tauta. Iš pietinės dalies reikia lipti į kalniuką, kad pasiekus darželio čiuokurą. Ilpimui taisoma abiemis pusėmis laiptai, aptverti gražia akmenine tvorele. Laiptai, skirdami pievelę nuo pačios struktūros vidurio ir sudaro lyros pavidalą. Pačioje apačioje tuojau prie kelio yra viešpaminklams, kur jau randasi Dr. J. Basanavičiaus biustas ir kur planuojama pastatyti Dr. V. Ku dirnos ir Maironio biustus. Už biustų — augstoka siena, kurios pačioje augštomioje jau baidgiama statyti Gedimino stulpai. Po to tęsiasi pievelė, o pačiame kalne nemažoje lygumoje rengiama pastatyti Birutės fontanas-trykšlys. Fontanas veiks be sustojų ir bus apšviestas įvairiomis spalvomis. Kur tik bus vietos — bus apsidinta lietuviškomis gėlėmis. Žiurint iš kalnelio, iš Birutės fontano, matysis labai gražus vaizdas — tikras lietuvių darželis.

Visi delegatai darželiu neapšakamai gėrėjosi ir clevelandiečiams teikė didelio kredito už jo rengimą. Įrengimas, rodo, bus baigta vasaros pabaigoje ir tuomet oficialiai bus atidarytas.

Darželio įrengimą vyriausiai finansuoja Jungt. Valstijų federalinė valdžia, skirdama 32,000 dolerių iš PWA. fondų. Bet to neužtenka. Kai kurias dalis turės patys lietuviai savo lėšomis įsirengti. Todėl reikia dar aukų. Tuo sumetimu SLA. seimas darželiui paaukojo \$500 iš Tautiškių Centų Fondo.

Tai, nuvykus į darželį, pirmiausia buvo nutrauktas visų delegatų paveikslas, kuriame matosi kai kurie darželio vaizdai ir Dr. J. Basanavičiaus biustas. Paveikslas tilps SLA. Jubiliejiniame Albūme.

Šiame tai busimame lietuvių amžinos atminties centre — Kultūros Daržely — pagerbta S. L. A. veteranai. Programą atidarė p. K. S. Karpis. Ceremonialu buvo SLA. prez. F. J. Bagočius, kuris visiems veteranams prisegė prie krutinės specialius tam tikslui parengtus ženklelius ir kožnam veteranui

pasakė atatinamas prakalbėles, kuriomis trumpai nusišakė jų atliktus SLA. ir Amerikos lietuviams darbus.

Pagerbta šie veteranai: Dr. J. Šliupas, V. Kaunas, V. Ambrzevičius, J. Tareila, A. B. Strimaitis, V. Černauskas, Z. Žilvitenė, P. W. Birštonas, J. Šliakys, V. Karalius, L. Baltrušis, adv. F. Bradchulis ir J. Šlekys.

Po to vykusiai ir ilgokai pakalbėjo Lietuvių Kultūros Darželio Sąjungos pirmininkas, adv. Česnulis, kuris supažindino su darželio reikale darbuote ir perstatė visą sąjungos komitetą.

Trumpa ir jauki ceremonijėlė baigta Lietuvos Himnu, kur'o atgarsiai skambėjo visame parke.

Po ceremonijos Dr. J. Šliup: pasakė atsisveikinimo prakalbą, aičiuodamas už jam suteiktą garbę ir Amerikos lietuvių meilę link jo. Pasisakė jau aplėdžias Clevelandą ir vykstas į rytus.

PRAKALBOS, VETERANŲ PAGERBIMO VAKARIENĖ IR KONCERTAS

Birželio 22 d. vakare, Lietuvių svetainėje įvyko SLA. veteranams pagerbti vakarienė ir koncertas. Birželio 26 d. toje pačioje svetainėje buvo svečių artistų koncertas. Šiuose dviejuose parengimuose nebuvo. Gal kas kitas apie juos parašys.

Įvairios Žinios

ATLANKYKITE MOKSLO KATEDRĄ PITTSBURGHE.

Mokslo Katedra bus atdara sekmadienį, liepos 12 d., nuo 2 iki 5 popietų. Kitais sekmadieniais ji uždaryta. Lietuviai kviečiami atsilankyti. Čiaginiai lietuvių studentai parodys visą šią puikią triobą iš vidaus. Nuo pat jos viršaus pamatysite visą Pittsburghą. Pamatysite vietas, kur bus įrengta lietuvių ir kitų tautų kambariai, iš viso 17. Galima privažiuoti gatvėmis: Fifth Ave. arba Forbes St. Įėjimas iš Fifth Avenue.

CHICAGO, ILL.

Dairininkė Drangeliene-Darlys Išvažiavo į Europą.

Po sunkių operos ir koncertų gastrolų šį sezoną dainininkė Bronė Drangeliene-Darlys ir jos sesuo, p-nia Vanda Petrušienė, aplėdo Chicago birželio 28 d. ir liepos 1 d. išvyko laivu „Gripsholm“ atostogauti Europon.

Abidvi pasisvečiavusios Lietuvoje apie šešias savaites, išvyks iš ten ir aplankys Švediją, Vokietiją, ypatingai Salzburgą, kur išgirs Music Festival, Franciją ir Angliją. Ameriką mano grįžti spalio mėn., nes lapkričio mėn. dainininkė Drangeliene-Darlys pradės darbuotis operoje.

Visi draugai ir draugės išvyksioms linki laimingos ir links mos kelionės.

Koresp.

Kuopu Susirinkimai

Sunderland, Mass. SLA. 37 kuopos pusmetinis susirinkimas įvyks liepos 12 d. 1 val. popietų, pas G. Bernotą. Visi kuopos nariai malonėkite atsilankyti, nes yra kuopos bėgancių reikalų aptarimui.

B. Pilvinienė.

Mt. Carmel, Pa. SLA. 52 kuopos susirinkimas įvyks liepos 19 d. 2 val. popietų, Augusto Pajaujo svetainėje. Visi nariai malonėkite prisibiti ir užsimokėti mėnesines duokles, kad neliktumet suspenduoti.

Juozas Paskevičius — sekr.

Hartford, Conn. SLA. 124 kuopos mėnesinis susirinkimas įvyks liepos 12 d., 2 val. popietų, YMCA name.

Visi nariai atsilankykite ir užsimokėkite užliktas mokestis, kad neliktumet suspenduoti, o vėliaus išbrankti iš organizacijos. Taipgi turime ir kitų svarbių reikalų aptarimui.

A. Sabeika — sekr.

Ansonia, Conn. SLA. 66 kuopos pusmetinis susirinkimas įvyks liepos 11 dieną, 2 val. popietų, bažnytinėje svetainėje. Visi nariai kviečiami atsilankyti ir užsimokėti mėnesines mokestis. Taipgi yra ir kitų svarbių reikalų aptarimui. Šitas susirinkimas yra laikomas viena savaitė vėliau, negu paprastai susirinkimai laikomi.

J. Radzevičius — sekr.

Greenfield, Mass. SLA. 297 kuopos pusmetinis susirinkimas įvyks liepos 12 dieną, 2 val. popietų, Knights of Columbus salėje. Visi nariai ir narės malonėkite dalyvauti, nes turime daug svarbių reikalų aptarimui. Užsimokėkite mėnesines duokles, kad neliktumet suspenduoti. Atsiveskite savo drangus prašysiti prie SLA. 297 kuopos.

A. Dėdinas — sekr.

Chicago, Ill. SLA. 260 kuopos mėnesinis susirinkimas įvyks prievasties švenčių liko perkeltas į 12 dieną liepos, 2 val. popietų, „Margučio“ svetainėje, 6812 S. Western Ave. Visi nariai atsilankykite, nes bus išduoti raportai iš SLA. Seimo ir delegatų iš Kongreso Lietuvos demokratų atstiegti.

K. Liutkus — sekr.

S. L. A. KALENDORIUS

KUOPŲ BEI APSKRICIŲ PARENGIMAI

PLAINS, PA. — SLA. 110 kuopa rengia išvažiavimą 19 d. liepos, Paradise Parke — Harvey's Lake, Pa. Kviečiame atsilankyti konskatingiausia vietinius ir apylinkės senus ir jaunus. Vieta yra puiki. Tyru oru galėsime pakvėpuoti. Bus gardžių gėrimų ir skanių užkandžių. Taipgi bus muzika, kuri gros lietuviškus ir angliškus šokus. Jaunuomenė galės pasišokti, o seniai pavėsy pasidėti. Visi bus užganedinti. — Rengėjai.

EAST HAMPTON, L. I. N. Y. — SLA. 15 kuopa rengia pikniką liepos 12 dieną, pas Vincent Barsdis, Lilly Hill Road, East Hampton, L. I. N. Y. Tai yra visiems žinoma vieta ir patogi linksmai laiką praleisti, todėl kviečiam visus — senus ir jaunus atsilankyti ir pasilinks minti tyrame ore. Bus gera muzika ir gros visokių šokių nuo 2 val. popietų iki 10 val. vakaro. Kas myli linksmai laiką praleisti, malonėkite dalyvauti. — Visus kviečia Rengėjai.

SLA. 4-TAS APSKRITYS rengia Jubiliejinį išvažiavimą 26 d. liepos, 1936 m., kuris prasidės 11 val. ryte Lietuvių Parke, East Hartford, Conn. Sta. 24, Glastenbury Road. Išvažiavimas bus vienas iš iškilmingiausių, kokį kada turėjome. Visi lietuviai kviečiami imti dalyvumą mūsų istoriniame SLA. Jubiliejiniame išvažiavime. Programas bus įvairus. Patarnavimas svečiams bus kopūkiu. Skanus užkandis ir gėimai. — Kviečia Rengėjai ir Valdyba.

SLA. 2-RAS APSKRITYS rengia iš eilės šestą metinį pikniką sekmadienį, liepos 26 d., Vose's Pavilio, ne, Maynard, Mass. SLA. 2-ro apskričio piknikai jau žinomi visai Naujai Anglijai, į kuriuos visuomet suvažiuoja tūkstantinės minios publikos pasigėrėti puikiais programais ir pasilinksinti. Šia

me piknike dalyvaus net trys Pildomosios Tarybos nariai: Prez. adv. F. J. Bagočius, Sekr. Dr. M. J. Vinikas ir Išdo Glob. S. Mocskas, kurie pasakys po trumpą prakalbėlę. Visi ruoškitės dalyvauti S. L. A. 2-ro apskričio piknike liepos 26 d. Visus širdingai kviečia — Rengėjai.

Nauja Galia Nusilpusiems Organams.

NUGA-TONE stimuluoja nusilpusius organus. Tai puikus pilvui tonikas gerinąs apetitą ir padedąs maistui. Skatina plaukima svyru pilve ir žarnose. Vidurių judėjimas pasilumuoja. NUGA-TONE veikmė į širdį išaukia didesnę energiją jos varomoms funkcijoms. Sveikstant po sunkios ligos, tai yra stebėtinis tonikas. Imkit NUGA-TONE šiaudien. Persitikrinkite šio toniko Naują galia. Mėnesio trytymtas tik už vieną dolerį. Pasėkos garantuotos arba pinigai grąžinama. Parduoda visi aptiekoriai.

Nuo užkietėjimo imkit — UGA-SOL — Idealiu Liuosuotoją vidurių 25c. ir 50c.

ANT PARDAVIMO

Parsiduoda trys akrai žemės. Septynių kambarių stuba su visais įtaisymais ir miesto vanduo. Garadžiūs, vištinkas, malinė ir karvių tvartas. Vištos, karvė ir vaisingų medžių. Vieta prie pat miesto ir prie ežero. Ant ežero kranto yra gražių aržuolių. Parsiduoda priinama kaina.

J. UŽUPIŠ,

149 Union Street,

MANCHESTER, CONN.

Paieškojimas

Aš Juozapa Ambrozaitė, paeinanti iš Petkainių kaimo, Upinių parapijos, paieškau savo švogerio Antano Prakeišio, arba jo brolio Juozo, kurie paeina iš Upinių parapijos, Mankaičių kaimo. Amerikoje jie gyvena Waterbury Conn., o dabar jau ilgą laiką kaip negirdėjau, o labai norėčiau, kad jie atsiskaitų, jeigu gyvi yra, arba jų pažįstami ar draugai suteiktė nors mažą žinutę apie J. ir Ataną Prakeišius. J. Ambrozaitė, 523 Norton Parkway, New Haven, Conn.

ALGIRDAS PENKAITIS

(vaikų vadintas Oli) ieško Amerikoje, savo gimines ir pažįstamus. Rašykite: Kaunas, gražios gatvės 9 Nr.

CASIMIR P. PALMER

DETECTIVE BUREAU

170 Broadway, New York, N. Y. Telefonas: Barclay 7-4177. Naktinis: ACademy 2-6325. Biuro savininkas yra prityręs lietuvių detektivas Kazys Pilėnas. Doro vertimus ir patarnauja visokiuose reikaluose. Patarimai dykai.

Reumatizmas Sausgėlė

Nesikankykite savęs skausk. Kaulų Gėlimu, arba Mėšlungiu — raumenų sukimu, nes skaudėjimai ant patalo paguldo. CAPSICO COMPOUND mosis lengvai prašina viršminėtas ligas; mums šiandien daugybė žmonių siūnia padėkavones pasveikę. Kaina 50c. per paštą 55c. ar dvi už \$1.05. Dikart virtesnė 75c. Knyga: „SALTINIS SVEIKATOS“ augalais gydymas, kaina 50 centų.

JUSTIN KULIS

3959 South Halsted Street,

CHICAGO, ILL.

DIDELĖ EKSKURSIJA I LIETUVĄ

Dideliu ir populiariu garlaiviu

STATENDAM

Išplauks iš New Yorko

LIEPOS 21, 1936

I KLAIPĖDA (per Rotterdamą)

RUOSIA LIETUVIŲ LAIVAKOCHIŲ AGENTŲ

SĄJUNGA AMERIKOJE

Norėdami informacijų kreipkitės į:

COSMOPOLITAN TRAVEL

Prop. J. AMBRAZIEJUS

163 Grand St., Brooklyn, N. Y.

"AMERIKOS LIETUVIS"

14 Vernon St., Worcester, Mass.

P. BARTKEVICIUS

678 N. Main St., Montello, Mass.

"DIRVA"

6820 Superior Ave., Cleveland, O.

P. MOLIS

1740-24th St., Detroit, Mich.

"NAUJIENOS"

1739 So. Halsted St., Chicago, Ill.

J. SEKYS

433 Park St., Hartford, Conn.

A. S. TRECIOKAS

197 Adams St., Newark, N. J.

A. VARASIS

1200 Carson St., S.S. Pittsburgh, Pa.